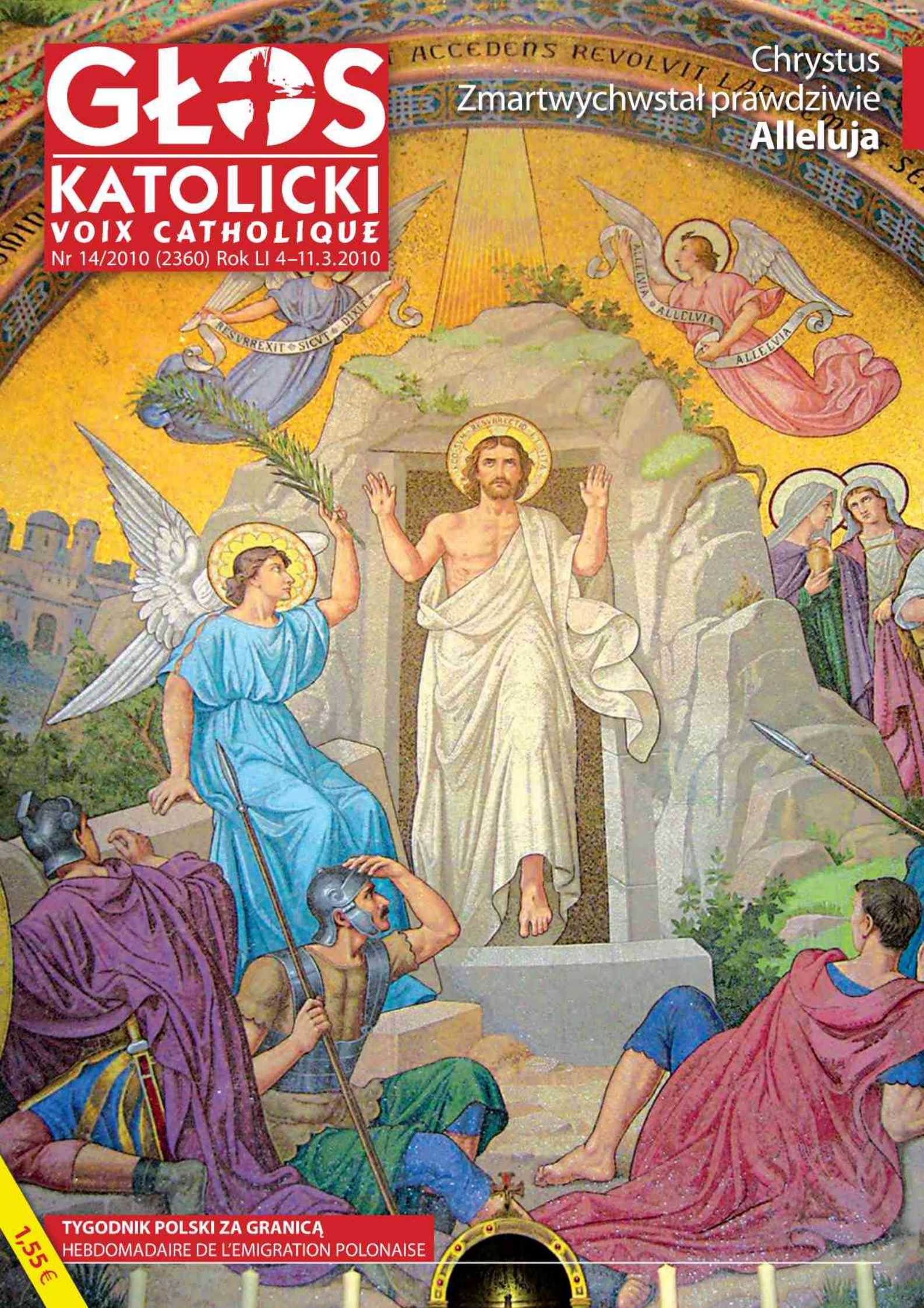

GLS

KATOLICKI VOIX CATHOLIQUE

Nr 14/2010 (2360) Rok LI 4-11.3.2010

Chrystus
Zmartwychwstał prawdziwie
Alleluja

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

1,55 €

SŁOWO KSIĘDZA REKTORA POLSKIEJ MISJI KATOLICKIEJ
WE FRANCJI NA WIELKANOC

Chrystus zmartwychwstał

Drodzy Rodacy!

Wielkanoc 2010 roku! Myślę, że oczekiwana jak wiosna! Przygotowywaliśmy się wszyscy do uroczystości Zmartwychwstania. W Wielki Czwartek dotknęliśmy tajemnicy wieczernikowej miłości. Stanęliśmy pod krzyżem w Wielki Piątek. W sobotni wieczór w czasie Wigilii Paschalnej zaśpiewaliśmy, jeszcze może nieśmiało, „Alleluja”. W Wielką Niedzielę o poranku dzwony oznajmiły nam radosną wieść: Bóg-Człowiek, Jezus Chrystus zmartwychwstał. Zmartwychwstał Ten, który przezwycięża wszelkie zło, który zbawia, który chroni, wspiera, daje nadzieję, broni przed rozpaczą, który nadaje sens naszemu życiu.

W życiu każdego z nas jest tyle cierpienia, tyle zmartwień, czasem tragedii, łez, męki, lęku. Tak trudno nam czasem żyć. Tak trudno jest nam dostrzec sens naszych życiowych zmagania. Tak łatwo nam o rozpacz, o bunt.

Potrzebna nam mocna wiara w Chrystusowe zmartwychwstanie, w Jego Boską moc, w Jego Miłość, z powodu której za każdego z nas poszedł na mękę i śmierć

D. Osikowska – „Zmartwychwstanie”
(obraz świetlny z kościoła w Ludzisku)

i z powodu której dla nas zmartwychwstał, abyśmy i my zmartwychwstali. Pusty grób Chrystusa po Jego zmartwychwstaniu oznacza pusty grób każdego z nas, każdego z naszych bliskich, którzy umarli. Nikt bowiem z ludzi nie pozostanie na zawsze w grobie. Każdy kiedyś zmartwychwstanie. Wszystkie ludzkie groby w pewnym momencie staną się puste. Prawda o zmartwychwstaniu niech więc będzie dla nas ostoją i pomocą w chwilach trudności, cierpienia i zwątpienia.

W wielkim Dniu Chrystusowego Zmartwychwstania moje życiwe myśli kieruję do wszystkich moich Rodaków i pragnę każdego z Was objąć serdeczną pamięcią, szczerą wdzięcznością i kaptańską troską. Drodzy Rodacy, znam wasze radości, wasze utrudzenie i znam wasze przywiązanie do Chrystusa i waszą miłość do Ojczyzny i Kościoła! Cieszę się z waszych osiągnięć, smucę się waszymi troskami i zawsze obejmuję Was moją modlitwą. To w Waszych intencjach odprowadzana jest w „Polskim Kościele” w każdą pierwszą niedzielę miesiąca Msza święta.

Drodzy Rodacy! Jako wasz duchowy ojciec w tym radosnym Dniu Zmartwychwstania zwracam się z prośbą do Was wszystkich: zachowujcie w dalszym ciągu wierność Chrystusowi. Przestrzegajcie Bożych przykazań. Odrzućcie niesnaski. Żyćcie mądrze i uczciwie. Dbajcie o rodziny, o religijnie wychowanie swoich dzieci, uczcie ich ojczystego języka i polskich tradycji, nie zapominając o wysyłaniu dzieci do Szkoły Polskiej. Zmieniajcie swoje otoczenie dobrocią, życzliwością, włączajcie się w życie wspólnot parafialnych, dawajcie świadectwo swej wiary, a całe swoje życie polecajcie w modlitwie Bożej opiece.

Przygotowujemy się do 175 rocznicy istnienia naszej Misji. Stają przed nami jej założyciele: ludzie świeccy – ludzie o wielkim sercu, głębokiej wierze, wielkiej miłości do ludzi i do Ojczyzny. Ludzie

ofiarni, którzy budowali polskie szkoły, polskie instytucje, kościoły, kaplice, kaptańskie domy. Oni żyją! Żyją w Domu Ojca Niebieskiego, ale żyją także w dziełach, które zostawili, w słowach, które wygłosili, w swoich wierszach i książkach, które dla nas napisali i w muzyce, którą tworzyli z myślą o nas i o Ojczyźnie. Dziś wspominamy ich z wdzięcznością.

Ale i dziś nie brakuje takich, dla których Polska Misja Katolicka jest czymś ważnym i drogim.

Ze wzruszeniem spoglądam na Wasze ofiary, które składacie na potrzeby PMK czy to w Waszych wspólnotach parafialnych, czy te, które przysyłacie na adres PMK. To dzięki Waszej wrażliwości i dobroci serca, dzięki Waszej ofiarności nasza Misja może istnieć, działać, wspomagać, rozwijać się. Dzisiaj myślę o Was wszystkich ze szczególnym wzruszeniem i wdzięcznością. I dziś Wam wszystkim mówię „Bóg zapłać” za każdą składaną ofiarę i za każdy gest dobroci i włączam Was w szeregi Dobrodziejów naszej Misji.

Wspominamy także z wdzięcznością wszystkich kapłanów, którzy dla całych pokoleń Polaków poświęcali swoje zdolności, swoje życie, by nie zatarli wiary wyniesionej z rodzinnego domu i nie zagubili drogi prowadzącej do kościoła.

Przeżywamy Rok Kaptański. Moje życzliwe słowa kieruję także do wszystkich Księży pracujących obecnie w ramach PMK we Francji. Chcę Wam dziś powiedzieć, że cieszę się Waszą obecnością, że doceniam każdy Wasz wysiłek duszpasterski, że dziękuję Wam za gorliwą pracę i że modlę się o to, aby nas było jeszcze więcej.

W tym radosnym Dniu Zmartwychwstania wyciągacie ręce w geście życzeń świątecznych do swoich bliskich.

Wyciągam i ja ręce do wszystkich: do dzieci i młodzieży, starszych i rodziców, do chorych i samotnych i życzę wszystkim, by radość ze Zmartwychwstania była obecna w Waszych sercach, by Jezus darzył pokojem i udzielał zdrowia. □

ks. inf. Stanisław Jeź

ks. inf.

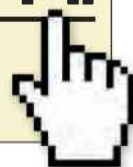
GŁOS
KATOLICKI
on-line

Zapraszamy na naszą całkowicie przebudowaną stronę internetową

WWW.GŁOS-KATOLICKI.FR

Tu kupicie lub odnowicie prenumeratę.

Tu znajdziecie: streszczenia artykułów, najświeższe ogłoszenia, aktualne teksty czytań biblijnych, wszystkie informacje redakcyjne i wiele wiele innych...

Telegram na śmigus

Święta, po polsku to, poza Rezurekcją, głębią przeżyć Zmartwychwstania Pańskiego, poza rodzinnym, wielkanocnym śniadaniem, dzieleniem się jakimś i najlepszymi życzeniami, poza zupełnie unikalnym koszykiem ze święconym, a

nawet i rzeżuchą, i wielkanocną babką, to także, nieco ludyczna, ale przecież też mała tradycja... „lanego Poniedziałku”, czyli... śmigus. Śmigus to nic innego jak jeszcze jeden sposób na trochę dziecięce, wiosenne, wesołe, nieco nawet „staropogańskie”, ale przecież okazywanie wielkiej, wielkanocnej, chrześcijańskiej radości. I chociaż w emigracyjnych, miejskich metrażach, wśród niczego nie rozumiejących sąsiadów – strasznych pogan i nec pogan – trudno żyć... wylewnie kultywować ten, wymagający zwyczajów mazowieckich pól i małej polskiej tolerancji, ludowy zwyczaj wzajemnego... „zmywania” sobie głów i stróżów z zimowców, nieprzystępnych myśli a nawet depiymacji, to warto mimo wszystko, choćby symbolicznie, zachować go w skarbnicy naszej tożsamości. Więc... niech tradycja stanie się zaadość, wszak Wielkanocą świat cały, a z nim i cały polski żywioł – w Króju i na emigracji – budzi się... w nas i wokół nas nową nadzieją na nowe życie, na lepsze życie, a kiedyś i na wieczne życie. *Alleluja!* P.O.

- P. WIELKIM SUKCESEM BIZNESU Z PRAWYBOKAMI SPECJALISTI Z PLATFORMY PRZYGOTOWUJĄ PODOBNO KOLEJNĄ NOWOŚĆ: ŚWIĘCONĄ KIEŁBASE WJBOCZĄ...

rys. Leszek Biernacki

W NUMERZE

- | Zrozumieć sens Zmartwychwstania – str. 5
- | Koniec historii – str. 6
- | Śniadanie wielkanocne – str. 10
- | Jezus Naszym Zbawicielem – str. 12
- | Joyeuses Pâques ! – str. 13

KOLEJNY NUMER GŁOSU UKAŻE SIĘ ZA 2 TYGODNIE

SŁOWO DELEGATA KEP DS. DUSZPASTERSTWA EMIGRACJI, BISKUPA WOJCIECHA POLAKA NA WIELKANOC 2010

Radosnych Świąt Zmartwychwstania Pańskiego

Annuntio vobis gaudium magnum: surrexit Dominus vere! Ogłaszam i ja Wam dziś wielką radość, i dzielę się tą radosną nowiną z każdą i każdym z Was, Moi Drodzy Siostry i Bracia: *Pan zmartwychwstał! Prawdziwie zmartwychwstał! Radosne Święta Paschalne, Święta Zmartwychwstania Pańskiego, to święta, w które powtarzamy sobie tę radosną nowinę. Ona jest źródłem nadziei, bo przecież – jak uczył nas słowami modlitwy Sługa Boży Jan Paweł II – Ty, o Panie, zmartwychwstały i żywy, jesteś wiecznie nową nadzieją Kościoła i ludzkości; Ty jesteś jedyną i prawdziwą nadzieją człowieka i historii; Ty jesteś pośród nas nadzieją w tym życiu i po śmierci.* Dlatego i my idziemy w te święta na spotkanie ze Zmartwychwstałym Panem. Biegniemy do Niego, jak w wielkanocny poranek biegli do grobu Piotra

i Jana, wewnątrz poruszeni tym, co opowiadały kobiety. Idziemy do Niego wpatrzeni w miłość, która jest potężniejsza niż grzech, potężniejsza niż śmierć.

Bądźcie świadkami miłości! Wezwanie, które nam w tym roku towarzyszy, przypomina nam, że jako chrześcijanie jesteście przede wszystkim świadkami zmartwychwstania, świadkami Zmartwychwstania, świadkami Miłości, która zwycięża śmierć, piekło i szatana. Wiemy i wierzymy w miłość, o której Benedykt XVI powiedział, że jest to miłość w swej najbardziej radykalnej formie. W imię tej właśnie miłości Bóg, przez swoją mękę, śmierć i zmartwychwstanie, ofiaruje siebie, aby podnieść człowieka i go zbawić. Trzeba tę miłość głosić. Trzeba wołać za św. Pawłem: *jeśliście razem z Chrystusem powstałi z martwych, szukajcie tego, co w górze, gdzie przebywa Chrystus, zasiadając po prawicy Boga* (por. Kol 3,1-2).

Niech zatem we wszystkich wspólnotach, rodzinnych i parafialnych, niech wszędzie tam, gdzie żyją i pracują Polacy rozsiadani po całym świecie, wraz z pierwszymi promieniami wstającego o tej porze w Europie wiosennego już słońca dotrze do Was, Siostry i Bracia, radosna nowina o Zmartwychwstałym. On idzie z nami po drogach naszego życia tak, jak po swoim zmartwychwstaniu, szedł z uczniami idącymi do

Emaus. *Zmartwychwstałem i jestem nadal, i zawsze z Tobą* – te słowa zachęcają nas do wpatrywania się w zmartwychwstałego Chrystusa i pozwalają, aby w głębi naszych serc zabrzmiał Jego głos. *Niech nikt nie zamyka serca na wszechmoc miłości, która zbawia* – wołał Benedykt XVI – *Jezus Chrystus umarł i zmartwychwstał za wszystkich: On jest naszą nadzieją! Prawdziwą nadzieją dla każdej istoty ludzkiej. Dziś, tak jak to uczynił ze swoimi uczniami w Galilei zanim powrócił do Cjca, zmartwychwstały Jezus rozsyła we wszystkie strony także nas jako świadków Jego nadziei i zapewnia nas: „Ja jestem z wami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata” (Mt 28, 20).* Jeżeli zbliżamy się do Niego z pokorną ufnością, w Jego spojrzeniu znajdujemy odpowiedź na najgłębsze pragnienie naszego serca. Niech On nam pomoże odkrywać i odzyskiwać prawdziwe i ostateczne motywy naszego życia, naszej nadziei, naszego świadectwa miłości. W świecie, który tak często zasnuty i owiany jest mgłą egoizmu, rywalizacji, szaleńczej wręcz pracy, w której się bez reszty zatracamy i codziennej walki o przetrwanie, niech On, Zmartwychwstały, pozwoli nam odnajdywać pokój i radość, pełnię życia i miłości, tę wiarę, której On sam, Zmartwychwstały, jest najpewniejszym fundamentem.

ciąg dalszy na str. 8...

LITURGIA SŁOWA

Zmartwychstanie Pańskie

PIERWSZE CZYTANIE

Dz 10, 34a.37-43

Czytanie z Dziejów Apostolskich

Gdy Piotr przybył do domu centuriona w Cezarei, przemówił: „Wiecie, co się działo w całej Judei, poczynawszy od Galilei, po chrzcie, który głosił Jan. Znacie sprawę Jezusa z Nazaretu, którego Bóg namaścił Duchem Świętym i mocą. Dlatego, że Bóg był z Nim, przeszedł On dobrze czyniąc i uzdrawiając wszystkich, którzy byli pod władzą diabła. A my jesteśmy świadkami wszystkiego, co działo się w ziemi żydowskiej i w Jerozolimie. Jego to zabili, zawieszili na drzewie. Bóg wskrzesił Go trzeciego dnia i pozwolił Mu ukazać się nie całemu ludowi, ale nam, wybranym uprzednio przez Boga na świadków, którzyśmy z Nim jedli i pili po Jego Zmartwychwstaniu. On nam rozkazał ogłosić ludowi i dać świadectwo, że Bóg ustanowił Go sędzią żywych i umartwych. Wszyscy prorocy świadczą o tym, że każdy, kto w Niego wierzy, w Jego imię otrzymuje odpuszczenie grzechów.

DRUGIE CZYTANIE

Kol 3, 1-4

Czytanie z Listu św. Pawła Apostoła do Kolosan

Bracia: Jeśliście razem z Chrystusem powstałi z martwych, szu-

kajcie tego, co w górze, gdzie przebywa Chrystus, zasiadając po prawicy Boga. Dążcie do tego, co w górze, nie do tego, co na ziemi. Umarliście bowiem i wasze życie ukryte jest z Chrystusem w Bogu. Gdy się ukaże Chrystus, nasze życie, wtedy i wy razem z Nim ukażecie się w chwale.

EWANGELIA

J 20, 1-9

Słowa Ewangelii wg św. Jana

Pierwszego dnia po szabacie, wczesnym rankiem, gdy jeszcze było ciemno, Maria Magdalena udała się do grobu i zobaczyła kamień odsunięty od grobu. Pobiegła więc i przybyła do Szymona Piotra i do drugiego ucznia, którego Jezus miłował, i rzekła do nich: „Zabrano Pana z grobu i nie wiemy, gdzie Go położono”. Wyszedł więc Piotr i ów drugi uczeń i szli do grobu. Biegli oni obydwoj razem, lecz ów drugi uczeń wyprzedził Piotra i przybył pierwszy do grobu. A kiedy się nachylił, zobaczył leżące płótna, jednakże nie wszedł do środka. Nadszedł potem także Szymon Piotr, idący za nim. Wszedł on do wnętrza grobu i ujrzał leżące płótna oraz chustę, która była na jego głowie, leżącą nie razem z płótnami, ale oddzielnie zwinioną na jednym miejscu. Wtedy wszedł do wnętrza także i ów drugi uczeń, który przybył pierwszy do grobu. Ujrzał i uwierzył. Dotąd bowiem nie rozumieli jeszcze Pisma, które mówi, że On ma powstać z martwych.

Niedziela Miłosierdzia Bożego

PIERWSZE CZYTANIE

Dz 5, 12-16

Czytanie z Dziejów Apostolskich

Wiele znaków i cudów działo się przez ręce Apostołów wśród ludu. Wierzący trzymali się wszyscy razem w krużganku Salomona. A z obcych nikt nie miał odwagi dotknąć się do nich, lud zaś ich wychwalał. Coraz bardziej też rosła liczba mężczyzn i kobiet, przyjmujących wiarę w Pana. Wynoszono też chorych na ulice i kładziono na łożach i noszach, aby choć cień przechodzącego Piotra padł na któregoś z nich. Także z miast sąsiednich zbiegło się mnóstwo ludu do Jerozolimy, znosząc chorych i dręczonych przez duchy nieczyste, a wszyscy doznawali uzdrowienia.

DRUGIE CZYTANIE Ap 1, 9-11a.12-13.17-19

Czytanie z Księgi Apokalipsy św. Jana Apostoła

Ja, Jan, wasz brat i współuczestnik w ucisku i królestwie, i wytrwałości w Jezusie, byłem na wyspie zwanej Patmos, ze względu na słowo Boże i świadectwo Jezusa. Doznałem zachwycenia w dzień Pański i postyszałem za sobą potężny głos jak gdyby trąby mówiącej: „Co widzisz, w księdze napisz i poślij siedmiu Kościołom, które są w Azji”. I obróciłem się, by widzieć co za głos do mnie mówił; a obróciwszy się ujrzałem siedem złotych świeczników i pośród świeczników kogoś podobnego do Syna Człowieczego, obleczonego w szatę do stóp i przepasanego na piersiach złotym pasem. Kiedy Go ujrzałem, upadłem jak martwy do Jego stóp, a On położył na mnie prawą rękę, mówiąc: „Przestań się lękać! Jam jest Pierwszy i Ostatni, i żyjący. Byłem umarły, a oto jestem żyjący na wieki wieków i mam klucze śmierci i Otchłani. Napisz więc to, co widziałeś, i to, co jest, i to, co potem musi się stać”.

EWANGELIA

J 20, 19-31

Słowa Ewangelii wg św. Jana

Było to wieczorem owego pierwszego dnia tygodnia. Tam, gdzie przebywali uczniowie, drzwi były zamknięte z obawy przed Żydami. Jezus wszedł, stanął pośrodku i rzekł do nich: „Pokój wam!” A to powiedziawszy, pokazał im ręce i bok. Uradowali się zatem uczniowie

ujrawszy Pana. A Jezus znowu rzekł: „Pokój wam! Jak Ojciec Mnie posłał, tak i Ja was posyłam”. Po tych słowach tchnął na nich i powiedział im: „Weźmijcie Ducha Świętego! Którym odpuszczacie grzechy, są im odpuszczone, a którym zatrzymacie, są im zatrzymane”. Ale Tomasz, jeden z Dwunastu, zwany Didymos, nie był razem z nimi, kiedy przyszedł Jezus. Inni więc uczniowie mówili do niego: „Widzieliśmy Pana!” Ale on rzekł do nich: „Jeżeli na rękach Jego nie zobaczę śladu gwoździ i nie włożę palca mego w miejsce gwoździ, i nie włożę ręki mojej do boku Jego, nie uwierzę”. A po ośmiu dniach, kiedy uczniowie Jego byli znowu wewnątrz domu i Tomasz z nimi, Jezus przyszedł mimo drzwi zamkniętych, stanął pośrodku i rzekł: „Pokój Wam!” Następnie rzekł do Tomasza: „Podnieś tutaj swój palec i zobacz moje ręce. Podnieś rękę i włoż ją do mego boku, i nie bądź niedowiakiem, lecz wierzącym”. Tomasz Mu odpowiedział: „Pan mój i Bóg mój!” Powiedział mu Jezus: „Uwierzyłeś, bo Mnie ujrzałeś; błogostawieni, którzy nie widzieli, a uwierzyli”. I wiele innych znaków, których nie zapisano w tej księdze, uczynił Jezus wobec uczniów. Te zaś zapisano, abyście wierzyli, że Jezus jest Mesjaszem, Synem Bożym, i abyście wierząc, mieli życie w imię Jego.

Obraz Chrystusa Miłosiernego – kościół Wniebowzięcia NMP w Paryżu

ORĘDZIE WIELKANOCNE BISKUPA DROHICZYŃSKIEGO, ANTONIEGO P. DYDYCZA

Zrozumieć sens Zmartwychwstania

Drodzy Bracia w kaptanstwie i życiu konsekrowanym, Ukochani Rodacy, Czytelnicy „Głosu Katolickiego”!

1. Zmartwychwstał Pan.

Niemal na samym początku przepięknej Liturgii Wigilii Paschalnej Wielkiej Nocy rozlega się wzruszający śpiew Orędzia wielkanocnego: „Weselcie się już zastępy Aniołów w niebie! Weselcie się, studzy Boga. Niechaj zabrzmia dzwony głoszące zbawienie, gdy Król tak wielki odnosi zwycięstwo! Raduj się ziemi, opromieniona tak niezmiernym blaskiem, a oświecona jasnością Króla wieków, poczuj, że wolna jesteś od mroku, co świat okrywa! Zdobny blaskiem takiej światłości, raduj się Kościele Święty, Matko nasza!”.

Friedrich Pacher - „Chrystus wychodzi z otchłani” (1465) - Budapeszt

A to wszystko zawdzięczamy temu, że przed wiekami „tej właśnie nocy Chrystus, skruszywszy więzy śmierci, jako zwycięzca wyszedł z otchłani”. Święty Paweł w Liście do Rzymian, radując się tym wydarzeniem, przypomina, że my wszyscy przez chrzest zostaliśmy zanurzeni w śmierci Pana Jezusa, ale też „tak samo będziemy z Nim złączeni w jedno przez podobne zmartwychwstanie”. Jest to szczególny dar, w którym możemy uczestniczyć. Jest on jednak tak wielki, że nawet Apostołowie nie chcieli przyjąć za rzeczywistość tego, co opowiadały im niewiasty o pustym grobie. Aż sam św. Piotr, a za nim św. Jan udali się, aby o tym przekonać się na własne oczy. I tak znaleźli grób pustym. I dlatego, jak zapisują Dzieje Aposto-

skie (10, 40), Księżę Apostołów mógł już jako świadek wyznać w domu Korneliusza, że „Bóg wskrzesił Go (Jezusa) trzeciego dnia i pozwolił Mu ukazać się nie całemu ludowi, ale nam, wybranym uprzednio przez Boga na świadków [...]”.

Dzięki zaś postudze kolejnych następców Apostołów ta dobra nowina dociera do nas; swoją bogatą treścią ogarnia całą naszą osobowość i staje się mocnym fundamentem naszej wiary, której kamieniem węgielnym już na zawsze pozostaje Jezus Chrystus. On bowiem oddał życie za nas i dla nas zmartwychwstał. Radujmy się! Weselmy się z niebem i ziemią, z każdym stworzeniem, z człowiekiem, gdyż nadzieja na pełnię człowieczeństwa została przywrócona! A przed nami została otwarta droga do naszego zmartwychwstania. Alleluja!

2. Nie lękajmy się przypominać Krzyża.

Nasze odkupienie zostało dokonane na Krzyżu. Nie lękajmy się powracać do Krzyża i nie zapominajmy, że to ten znak, ozdobiony czerwoną sułgą, przypominającą miłość i cierpienie, jest czczony szczególnie w okresie wielkanocnym. Papież Benedykt XVI powie, że „...widok Ukrzyżowanego inspiruje [...] myśli o wdzięczności dla Boga i szacunku dla godności osoby ludzkiej” (Audiencja generalna, 01. 02. 2010 r.). Odwołuje się przy tej okazji do św. Antoniego z Padwy, w którego kazaniach czytamy: „Chrystus jest twoim życiem, wisi przed tobą, abyś patrzył na krzyż jak w lustro. Będziesz mógł tam poznać, jak śmiertelne były twoje rany, których żadne nie uleczyłoby lekarstwo, jak tylko krew Syna Bożego. Jeśli dobrze się przyjrzyysz, będziesz mógł zdać sobie sprawę, jak wielka jest twoja godność ludzka i twoja wartość [...]. W żadnym innym miejscu człowiek nie może lepiej uświadomić sobie, jak wiele jest wart, jak wtedy, gdy spogląda w lustro krzyża” (*Kazania na niedziele i święta III*, str. 213-214).

Wielu boi się tego lustra i za wszelką cenę chce usunąć krzyż ze współczesnej kultury. Ci ludzie boją się jakiegokolwiek odpowiedzialności za swoje czyny, za postępowanie tych, których poglądy pielęgnują. Zła przecież jest i było wyjątkowo dużo. I zawsze pochodziło ono od tych, którzy nienawidzili Krzyża Chrystusowego.

O tym świadczą wspomnienia naszych rodaków dotyczące ich świętowania Paschy w czasach niewoli. W tym roku upływa 70. rocznica pierwszej wywózki na Sybir podczas drugiej wojny świato-

wej. Oto, jak Wielkanoc wspominają nasi wygnańcy. „Dziś 24 marca, dzień pierwszy Wielkiej Nocy, niczym się nie różni od dni poprzednich. Zamiast jajek święconych mieliśmy chleb i sól i tym dzieliiliśmy się w drużynie. Kietbasy i szynki, i jajek nie było, bo trudno w tym kraju dostać. Mieliśmy to zrobione z drzewa, które imitowały. Boże! Jakież to przykre! Każdy z nas myślał był przy swoich... Składając życzenia, wyrażaliśmy jedno pragnienie: szczęśliwego powrotu do wolnej Polski” (*Pamiętniki znalezione w Katyniu*, przedmowa Janusza Zawodnego, wyd. II, Editions Spotkania, Paris-Warszawa, 1990, do druku przygotował Jan A. Stępek. Wspomnienie Maksymiliana Trzepakka, str. 144).

Kolejny więzień opisuje: „Wielkanoc. Cudne słońce. Nastroj bardzo świąteczny. Dzielenie się święconym chlebem i solą, a nawet jajkiem! Wizyty, życzenia, w południe rodzaj akademii... Nabożeństwo i spowiedź – samotnie... Modłę się.” (Riegier Andrzej, jw. str. 296). I jeszcze jedno wspomnienie: „Dzisiaj, w pierwszy dzień świąt, mija właśnie pół roku, jak dostałem się do niewoli! Tadek Grzywa przyniósł nam poświęcone jajko i podzielił się w drużynie. Ze względu na grupowe zamieszkanie nie można było nic bardziej zorganizować...” (Sztekler Henryk, jw. str. 333).

To tylko trzy osoby. A było ich setki tysięcy, również na ziemi francuskiej. Czuli się osamotnieni, pozbawieni podstawowych warunków do życia. Gdzieś znajdowali kaptana. Jakoś udało się poświęcić choćby jedno jajko na całą grupę. I modlą się. W ich życiu Krzyż jest rzeczywistością konkretną. Jest ich sumieniem. To dzięki niemu ratują nadzieję.

3. Bądźmy wdzięczni Zmartwychwstałemu!

Ukochani Rodacy, Może Wam się wydawać, że to skierowanie naszej uwagi na Krzyż, już w czasie obchodów Wielkiej Nocy, nie było konieczne. A jednak! Nie będziemy w stanie zrozumieć wielkości tego daru, jakim jest dla nas Zmartwychwstanie Chrystusa, bez pamięci o Krzyżu. Krzyż bowiem utożsamia się od dwudziestu wieków – dzięki Panu Jezusowi – z miłością. Zmartwychwstanie stało się możliwe poprzez Krzyż.

Kto nie chce tego wziąć pod uwagę, kto lęka się Krzyża, kto przed Nim ucieka, nie rozumie sensu Zmartwychwstania Syna Bożego, a w Jego Zmartwychwstaniu nie pojmie naszego uczestnictwa. Krzyż jest źródłem nadziei dla wszystkich ludzi.

Koniec historii

Bogdan Dobosz

W „Roku 1984” George’a Orwella specjalny wydział zajmuje się poprawianiem źródeł historycznych tak, by dopasować dzieje państwa do aktualnej sytuacji politycznej. Pracownicy działu poprawiania historii wycinają ze starych gazet artykuły i wstawiają w te miejsca nowe. Orwell zaczerpnął ten pomysł ze Związku Sowieckiego, gdzie np. retuszowano fotografie, usuwając z nich osoby, które zostały usunięte z życia publicznego. „Poprawiano” też encyklopedie. Subskrybenci dostawali od czasu do czasu erraty i na miejsce np. Trockiego mieli wklejać inne hasło na literę „T”. Liczono tu już na samodyscyplinę i strach obywateli. Gdyby Związek Sowiecki dotrwał do dziś, to praca cenzorów byłaby już zupełnie prosta. Poprawki nanosiłoby się po prostu od razu w sieci komputerowej, poza którą, jak wiadomo, życia archiwalnego już nie ma.

W systemach demokratycznych rzecz odbywa się jednak inaczej. Do pisania historii włączono nie zwykłych cenzorów czy redaktorów, ale... władzę sądowniczą! Niedawny wyrok sądu w Krakowie, naprawiający właśnie pisanie historii, to prawdziwe kuriozum. Krakowski sąd uznał bowiem, że spółka Arcana – wydawca książki Pawła Zyzaka o Lechu

Wałęsie – częściowo naruszyła dobra osobiste córki byłego prezydenta Anny Domińskiej. Sąd nie tylko częściowo uznał powództwo, ale stwierdził, że do naruszenia dóbr Anny Domińskiej doszło poprzez wpisy w kalendarium książki dat o zarejestrowaniu i wyrejestrowaniu Lecha Wałęsy jako tw SB (tajnego współpracownika Służby Bezpieczeństwa) „Bolka”. Sędzina Olszewska oparła się na wyroku sądu lustracyjnego, który jednak nie badał prawdy materialnej, a jedynie zgodność tzw. kłamstwa lustracyjnego z ustawą. Zarejestrowanie i wyrejestrowanie nie miały tam nic do rzeczy, a pozostają faktami udokumentowanymi źródłowo. Sąd, przeprowadzając lustrację Lecha Wałęsy, nie brał ich jednak pod uwagę.

Teraz sąd w Krakowie zadziałał według własnej logiki i naka-

Z KRAJU

- 30 proc. Polaków podobno nie wie, kto zabił polskich oficerów w Katyniu. Niewiedza rozpowszechniona jest zwłaszcza wśród ludzi młodych. Według sondażu przeprowadzonego przez ośrodek Mareco Polska w 10 największych polskich miastach, blisko 30% Polaków nie wie, kto zabił w Katyniu polskich oficerów – 21% powiedziało, że nie wie, a 9 procent wskazało na Niemców!
- Premier Tusk na wniosek klubu Lewicy przedstawił w Sejmie informację na temat ponad dwuletniej działalności rządu. Po chwaliła się sukcesami, opozycja jakiegokolwiek sukcesy kwestionowała. Najciekawsza była groźba premiera, że jeżeli opozycja nie zmieni swojego nastawienia, „to wyginię jak dinozaury”.
- Premier Tusk ma dostać w rocznicę zbrodni katyńskiej dokument, którego istnieniu dotąd Rosjanie zaprzeczali. Chodzi o tzw. białoruską listę ofiar.
- Prezydent zawetuje zmiany w IPN. Uznał je za szkodliwy akt prawny. Po wspólnie z SLD i PSL przegłosowały pod hasłem „odpolitycznienia” Instytutu zmiany, które praktycznie IPN upolityczniają. Według nowej ustawy każda kolejna zwycięska ekipa polityczna będzie mogła odwoływać prezesa zwykłą większością głosów. Kolegium IPN wybiorą zaś środowiska uniwersyteckie, które w większości sprzeciwiały się lustracji.
- Z powodów rodzinnych (bardzo ciężki stan chorej matki Jadwigi) prezydent Lech Kaczyński odwołał wizytę w Budapeszcie. Przesunięto też termin podróży do Warszawy prezydenta Serbii Tadicia.
- Jeszcze w tym roku możliwe jest przygotowanie jednego, wspólnego dokumentu na temat pojednania polsko-rosyjskiego. Tak zapowiada sekretarz Episkopatu Polski, bp Stanisław Budzik. Biskup potwierdził też, że w kwietniu w Katyniu dojdzie do wspólnych modlitw przedstawicieli Kościoła katolickiego i rosyjskiej Cerkwi.

- Mimo niechętniej postawy rodziny Instytut Pamięci Narodowej postanowił przeprowadzić ekshumację zwłok Stanisława Pyjasa. Prokurator prowadzący śledztwo skierował do biegłych 22 pytania dotyczące obrażeń, jakie odniósł zamordowany przez SB student. Odpowiedź na nie mają dać wyniki badań kości.
- Lech Kaczyński odznaczył działaczy NZS (Niezależnego Zrzeszenia Studentów). Prezydent wręczył odznaczenia ponad 90 byłym działaczom Zrzeszenia.
- Listę kapelanów Wojska Polskiego z lat 1919–39, zamordowanych w 1940 r. w Katyniu, Charkowie i Kalininie, zgłosiła warszawska Rodzina Katyńska jako kandydatów do procesu beatyfikacyjnego Męczenników Wschodu.
- Podobno kilkudziesięciu polskich żołnierzy i czterech weteranów II wojny światowej weźmie udział w defiladzie 9 maja na placu Czerwonym w Moskwie z okazji 65. rocznicy zwycięstwa nad hitlerowskimi Niemcami.
- MON przyjęło strategię, która ma wzmocnić dyscyplinę i przeciwdziałać obecności w wojsku narkotyków, molestowania seksualnego i mobbingu.
- Odbyła się debata kandydatów PO na kandydatów do wyborów prezydenckich. Komorowski i Sikorski zaprezentowali podobne poglądy, łącznie z chęcią ograniczenia praw... prezydenta, odchudzeniem jego kancelarii i ograniczenia prawa weta. Kandydaci pytania znali z góry, a debata odbywała się bez udziału publiczności. Interesującym momentem było podsumowanie debaty... czytane przez kandydatów z kartki. Według sondaży podobno wygrał Komorowski.
- Działacze PO z Podhala wzywają władze partii do zaniechania prac nad parytetem płci w polityce. Uchwata w tej sprawie została podjęta przez aklamację w Nowym Targu na zjeździe powiatowych działaczy PO. Obawiają się oni, że na Podhalu PIS mógłby pokonać PO. „Jak się góralowi powie, żeby

głosował na partię, która chce, by rządziła nim baba, to można być pewnym, że góral z tą partią nic wspólnego nie będzie chciał mieć” – konkludują lokalni działacze.

- MSWiA zdecydowało o cofnięciu koncesji agencji ochrony Zubrzycki, która została zatrudniona przy eksmisji kupców z hali KDT w Warszawie w lipcu 2009 r. Doszło wówczas do regularnej bitwy ochroniarzy z kupcami.
- Od 1 maja polscy piloci będą ponownie patrolować przestrzeń powietrzną państw bałtyckich – Litwy, Łotwy i Estonii – w ramach misji NATO Air Policing. Misję przejmą od Francuzów, a po czterech miesiącach przekażą ją Belgom.
- Tylko 5 proc. Polaków jest za aborcją na żądanie. Polacy są też niechętni legalizacji małżeństw homoseksualnych. Zdecydowanych zwolenników jest zaledwie 3 proc. Kolejnych kilkanaście (13 proc.) byłoby skłonnych poprzeć takie rozwiązanie, ale aż 80 proc. respondentów uważa, że pary homoseksualne nie powinny mieć prawa zawarcia związku małżeńskiego. Jeszcze bardziej radykalni są Polacy w sprawie adopcji dzieci przez pary homoseksualne. Zdecydowanie przeciw jest 93 proc. pytanych.
- Sąd uniewinnił pułkownika Marka Miłosza – pilota śmigłowca, który w 2003 r. awaryjnie lądował z premierem Leszkiem Millerem na pokładzie. Za przyczynę wypadku uznano oblodzenie instalacji.
- Krakowska sędzina Olszewska uznała, że książka Pawła Zyzaka „Lech Wałęsa. Idea i historia” naruszyła „częściowo” dobra osobiste córki byłego prezydenta Domińskiej i nakazała wydawnictwu przeprosiny i usunięcie z wydań książki dat zarejestrowania i wyrejestrowania tw „Bolka”. Sąd oparł się na wyroku sądu lustracyjnego. Problem w tym, że tamten badał zgodność oświadczenia kandydata z ustawą, a nie prawdę materialną. Faktu zarejestrowania Wałęsy przez SB nikt nie negocjował... □

zał wydawcy przeproszenie córki Wałęsy, usunięcie wpisów w kalendarium w przyszłych wydaniach książki po uprawomocnieniu się wyroku oraz wpłatę 5 tys. zł na rzecz Fundacji „Sprawni Inaczej” w Gdańsku.

Wyrok jest jeszcze nieprawomocny, ale już można sobie wyobrazić pisanie książek historycznych, których współautorami będą przedstawiciele wymiaru sprawiedliwości. Nie widzę zresztą powodu, by zatrzymywać się przy historii najnowszej. Doradzający pani Annie Domińskiej adwokat Rydygier powinien zważyć niezły interes i pójść za ciosem, skarżąc do sądów także inne dzieła poświęcone historii.

Można by odszukać rodzinę takiego Gniewomira i zaatakować Galla Anonima za fragment o „zdradzieckich podszeptach” władcy Pomorza. Przedruki Roczników Długosza da się wstrzymać choćby za nieuprawomocnione i naciągane opisy pogaństwa. W dodatku temat to modny, bo przy okazji będzie można udowodnić manipulacje Kościoła, które ciągną się już od średniowiecza.

lot. P.O.

Wstrzymanie i poprawa twórczości Wincentego Kadłubka to już pestka. Wiadomo, że był z niego bazarz, ale może jakieś odszkodowanie od wydawnictw, które te bajki przedrukowały przez lata, choćby w imieniu Popiela, a nawet wawelskiego smoka.

Równie łatwo będzie poprawić lub zastopować wydania wspomnień Jana Chryzostoma Paska. Tutaj adwokata mogliby wynająć np. tacy Wielkopolanie, którzy powinni poczuć się dotknięci zarzutami tchórzostwa w czasie wyprawy duńskiej: „Gdyśmy tedy poszli do Cieletnic i do Międzyrzecza, już za granicę, uchodziło siła kompanij i czeladzi nazad do Polski, osobiwie Wielkopolaczków spod tych nowo zaciężnych powiatowych chorągwi, jako to starosty osieckiego pułku i wojewody podlaskiego Opalińskiego”. Pasek pomawia tu cały region...

W czasach PRL problemy miały książki Pawła Jasienicy. Jednak jakoś wychodziły. Dzisiaj można by zakazać ich druku sądownie. Jest tam tyle nieudowodnionych odpowiednio teorii i hipotez, że zbierze się na zbiorowy pozew w imieniu Piastów, Jagiellonów i dodatkowo Wazów.

A może by tak pójść jeszcze krok dalej i od razu zlikwidować całą naukę historii? Sądy są wszak przetadowane pracą. Patrząc na niemal bezbolesny zamach na IPN (Instytut Pamięci Narodowej) i brak większych z tej okazji protestów, wydaje się, że Polakom historia nie jest już do niczego potrzebna.

ciąg dalszy na str. 8...

ZE ŚWIATA

- UMP – partia prezydenta Francji Nicolasa Sarkozy'ego – będzie kontrolować tylko 3 z 26 regionów, podczas gdy lewica 23. Lewica na czele z Partią Socjalistyczną (PS) zdobyła w wyborach 54,3 proc. głosów, a rządząca Unia na rzecz Ruchu Ludowego (UMP) – 35,5 proc. głosów. W kilku regionach dobre wyniki osiągnął Front Narodowy.
- Izba Reprezentantów amerykańskiego Kongresu uchwaliła ustawę Obamy o reformie opieki zdrowotnej. Przeciw ustawie jest ponad 60% Amerykanów. Ustawę uchwalono większością zaledwie 7 głosów po tym, jak Obama obiecał, że nie będzie finansowania z budżetu aborcji.
- Serbia bojkotowała szczyt UE-Balkany w Lublanie. Prezydent Tadić domagał się, aby Kosowo było tam obecne jedynie pod flagą misji ONZ w Prisztinie, a nie jako niepodległe państwo. Jego wniosek spotkał się z odmową.
- Izraelskie samoloty zbombardowały cele w południowej części Strefy Gazy. Do ataku doszło po ostrzale raketowym ze Strefy. Napięcie wzrasta się po decyzji Izraela o zasiedlaniu wschodniej Jerozolimy.
- Szef MSZ Izraela odrzucił apel tzw. „kwartetu bliskowschodniego” o całkowite wstrzymanie budowy osiedli na okupowanych ziemiach palestyńskich.
- Ojciec św. Benedykt XVI w specjalnym liście potępił irlandzkich duchownych oskarżonych o pedofilię. Stwierdził, że Kościół w Irlandii musi wyznać przed Bogiem i ludźmi swoje ciężkie grzechy i zbrodnie. Benedykt XVI napisał o zdradzie zaufania, hańbie i pogwałceniu świętości kapłaństwa.
- Emerytowany prefekt Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych kard. Martins wyraził opinię, że beatyfikacja Jana Pawła II w tym roku jest praktycznie niemożliwa.
- W Kaliningradzie zamordowano znanego dziennikarza Maksima Zujewa. Ciało publicysty z ranami szwy i tułowia znaleziono w jego mieszkaniu.

- Na Ukrainie „czystki”. Prezydent Janukowycz zwalnia gubernatorów obwodów mianowanych przez Juszczenkę. Zastępuje ich ludźmi ze swojej Partii Regionów.
- Matki, żony, siostry i córki więzionych na Kubie opozycjonistów prowadzą codzienne protesty uliczne, domagając się uwolnienia ich bliskich.
- Premier Turcji Erdogan ostrzegł, że może wyrzucić z kraju ponad połowę mieszkających tam Ormian. Była to reakcja na rezolucję parlamentarzystów USA i Szwecji o uznaniu rzezi Ormian z początków XX wieku za ludobójstwo.
- Kancelarz Niemiec Merkel zamierza wygłosić laudację na cześć Tuska, który 13 maja będzie odbierał w Akwizgranie Nagrodę Karola Wielkiego. Nagroda za postuśenstwo?
- Warszawa rozmawia z Mińskiem o rozwiązaniu sporu o Związek Polaków na Białorusi. Dwustronna grupa powstała w wyniku spotkania Radostawa Sikorskiego z prezydentem Łukaszenką.
- Prezydent Miedwiediew odbył naradę w sprawie Arktyki ze swoją Radą Bezpieczeństwa. Według niego inne „państwa arktyczne” coraz śmielej poczynają sobie w okolicy bieguna północnego, a co za tym idzie, „Rosja musi bronić swoich praw”. Obawy o postępowanie Rosji wyraziła Kanada. Jej rząd oświadczył, że „Kanada zamierza bronić swoich praw do terenów na dalekiej północy”.
- Dwa izraelskie samoloty, które przeleciały nad budapeszteńskim lotniskiem, wywołały polityczną burzę. Niektórzy wiążą to z tajemniczą śmiercią 52-letniego Syryjczyka Trache, który został tego samego dnia zastrzelony w samochodzie, gdy stał na czerwonym świetle na przedmieściach Budapesztu. Przeprowadzenie śledztwa w tej sprawie zarządził premier Bajnai. Ma ono wyjaśnić, dlaczego Izraelczycy mogli latać nad Węgrami bez wiedzy tamtejszych wojskowych.
- Szwecja znosi punkty za płeć. System, który miał wyrównywać proporcje pomiędzy płciami na

wydziałach szkół wyższych, doprowadził do dyskryminacji tysięcy osób, głównie samych kobiet.

- Radni partii Nasza Ukraina Juszczenki z Kirowgradu proponują zmienić nazwę swego miasta na przedrewolucyjną: Jelizawetgrad i pozbyć się komunistycznego patrona Kirowa.
- Kaddafi na rzecz pokoju... Libijski przywódca zaproponował, by podzielić Nigerię wzdłuż linii religijnych. Nigeria jest oburzona i odwołała z Trypolisu swojego ambasadora.
- Emerytowany generał amerykański Sheehan ogłosił, że holenderskie wojsko dopuściło do masakry Muzułmanów w Srebrenicy w 1995 r., ponieważ miało osłabione morale przez służbę w jej szeregach żołnierzy-homoseksualistów. „Świat postępu” rzecz jasna protestuje, ale armia swoje wie...
- Historia i kultura Romów ma być obowiązkowym przedmiotem w czeskich szkołach. Rząd chce w ten sposób doprowadzić do lepszej integracji Cyganów z Czechami.
- Lebidiew może kupić dziennik „The Independent”, ponieważ transakcję zaakceptował Office of Fair Trading. Za tytuł przynoszący straty były agent KGB ma zapłacić symbolicznego funta.
- Powstało zamieszanie wokół polskiego kandydata na unijną placówkę w Pakistanie. MSZ Sikorski wystąpił już Ananicza, a tymczasem Bruksela zaprzecza i wyraża zdziwienie. Fakt, że Sikorski ostatnio zajęty jest prawyborami...
- Samolot transportowy An-26 polskiej firmy wylądował przymusowo na zamarznętym jeziorze Ulemiste, gdy nie udało się próba lądowania na lotnisku w Tallinie. Załogę nic się nie stało. Uszkodzony samolot wyciągnięto z jeziora estońskie wojsko.
- Na Litwie pojawiły się koperty listowe, na których marszałek Piłsudski przedstawiony jest jako ludobójca narodu litewskiego do spółki z Hitlerem i Stalinem, Armia Krajowa organizuje czystki etniczne w Wilnie, a europoseł AWPNL Tomaszewski jest przedstawiony jako donosiciel na własny kraj. □

Słowo bpa Wojciecha Polaka na Wielkanoc 2010 r.

...ciąg dalszy ze str. 3

Jeśli bowiem Chrystus nie zmartwychwstał – napisał św. Paweł – to próżne jest nasze głoszenie i próżna jest wasza wiara (por. 1 Kor 15,14). I nie miałoby wówczas żadnego sensu również nasze świadectwo miłości. Tylko więc w Nim, w Zmartwychwstałym, ma ono swe ostateczne źródło i swoją moc.

Życzę więc wszystkim Rodakom, gdziekolwiek na świecie żyją, i o to się dla Was modlę, abyście jeszcze raz przyjęli jako swoje wołanie naszego Wielkiego Rodaka Jana Pawła II: *Świat z niecierpliwością oczekuje naszego świadectwa miłości, świadectwa, które płynie z wiary w Zmartwychwstałego Chrystusa*. Tego świadectwa miłości oczekują przecież Wasze rodziny, oczekują polonijne parafie, oczekują ludzie i społeczności, w których przyszło Wam żyć na emigracji i tutaj swoim życiem świadczyć o Chry-

stusie. Tego świadectwa oczekuje Kościół. Oczekują Wasi najbliżsi. Oczekują Wasze dzieci i oczekuje młodzież, aby swe życie oprzeć na Chrystusie i zawierzyć Chrystusowi, który zmartwychwstał i idzie z nami.

Na dawanie takiego właśnie świadectwa miłości Wam wszystkim, Moi Kochani Siostry i Bracia w Chrystusie Zmartwychwstałym, z serca błogosławię, a przesyłając jak najserdeczniejsze życzenia radosnych Świąt Zmartwychwstania Pańskiego, otaczam każdą i każdego z Was moją serdeczną pamięcią w modlitwie i pasterskim błogostawieństwem

bp Wojciech Polak

Delegat KEP ds. Duszpasterstwa Emigracji
Gniezno, 21 marca 2010 roku
V Niedziela Wielkiego Postu

Orędzie Wielkanocne biskupa Drohiczyńskiego, Antoniego P. Dyduca

...ciąg dalszy ze str. 5

Jest mocnym zapleczem moralnym także dla tych, którzy uważają się za zwolenników tzw. świeckości i w to imię walczą z każdym przejawem religijności. Ale może istnieć inny rodzaj świeckości. Biskup Vincenzo Paglia zauważa, że „świeckość nie oznacza braku symboli religijnych, lecz zdolność przyjęcia ich i wspierania w obliczu pustki etycznej i moralnej, jaką często obserwujemy u naszej młodzieży”. Postawa natomiast negacji Krzyża jakby „zakłada pojęcie kultury, która jest wolna jedynie na tyle, na ile nic nie zawiera, albo jedynie to, co pozostaje po wykorzenieniu wszelkiej historii, dziedzictwa i tradycji”. Ale to już jest pustynia, na której brak życia. Czy na to możemy się godzić?

Na to nie godzi się Chrystus. On przyszedł na ziemię. On oddał swoje życie, abyśmy „życie mieli i to w obfitości...”. Zmartwychwstanie przecież jest pieczęcią życia. Jest gwarancją, że życie może trwać i że może być szczęśliwe, nawet wtedy, kiedy nie wszystko dobrze się układa, kiedy codzienność jest zamroczona. Bo zmartwychwstanie – to

światło, to prawda, to nadzieja, to zwycięstwo nad śmiercią, złem i wszelką podłością.

4. Powróćmy do żyć.

A więc – wesolego Alleluja! – niech daje się słyszeć coraz częściej i nad Sekwaną, i w całej Francji! Niech w jego tonacji będzie jak najwięcej wdzięczności względem Tego, który nas uwolnił od lęku przed śmiercią. Niech to *Alleluja!* coraz częściej prowadzi nas do znaku Krzyża. Krzyż jest znakiem najgłębszej przemiany, jest początkiem odnowy, a jego owoce są najbardziej czytelne w radości Zmartwychwstania, gdyż nigdy nie byłoby pustego grobu, gdyby nie było Jezusa na Krzyżu.

Życzę więc z całego serca wszystkim, którzy będą te słowa czytać, błogostawieństwa Chrystusa Zmartwychwstałego. Niech ono towarzyszy w radościach i dolegliwościach, na każdym etapie naszego życia. Niech będzie na zawsze naszą mocą i nadzieją, a na końcu radością! I to wszędzie tam, gdzie jesteśmy.

Wesolego Alleluja!

+ Antoni P. Dyduca, Biskup Drohiczyński

Koniec historii

...ciąg dalszy ze str. 6

Wystarczy zresztą poczytać internetowe wpisy, gdzie roi się od wypowiedzi sugerujących, że archiwa IPN trzeba sprzedać, Instytut rozgonić, a pieniądze przeznaczyć na budowę dróg. Historykom zawsze można zaofiarować przekwalifikowanie się na np. operatorów walców, równiarek, czy brukarzy... Dziury na drogach są już ważniejsze od plam pamięci.

Może to jeszcze nie Fukuyama, tylko „młoda” Szymburska:

„Klasa z pamięcią złą – umiera.

Wierni, jszją pamięć w wybieramy:

sama jak książka się otwiera

w mi, jszjach ni, jczęści, j czyzywanych.

Dziś dla was, przy was, od was, młodzi,

miasta zaczyna się życiorys.

Pamięć imiona wasze co dzień

Noti je słowem zdobnym w podziw,

noti je normy wasz, j por yw

i włącza w piękny plan obliczeń.”

(„Młodzieży buduj ję, j Nową Hutę”).

Pociecha jednak żadna...

Bogdan Dobosz

Medal Yad Vashem

10 marca odbyła się w Bibliotece Polskiej w Paryżu wzruszająca uroczystość nadania pośmiertnie Medalu Yad Vashem „Sprawiedliwy wśród Narodów” Zofii Jeżewskiej (1911–1995) za uratowanie dwóch polskich Żydówek w czasie okupacji niemieckiej w Warszawie.

Warto przypomnieć, kim była ta wybitna kobieta. Urodziła się 15 czerwca 1911 w Warszawie, w starej rodzinie inteligentkiej pochodzenia szlacheckiego, jako córka Adama Czartkowskiego, botanika, historyka kultury i pedagoga, autora m.in. dwóch znakomitych biografii Chopina i Beethovena. Jej matka, Maria z Michalczewskich, była pianistką.

Już jako licealistka (uczęszczała do słynnego gimnazjum Cecylii Zylberg-Plater) Zofia odznaczała się talentem literackim, pisywała artykuły i tłumaczyła poezje m.in. Horacego.

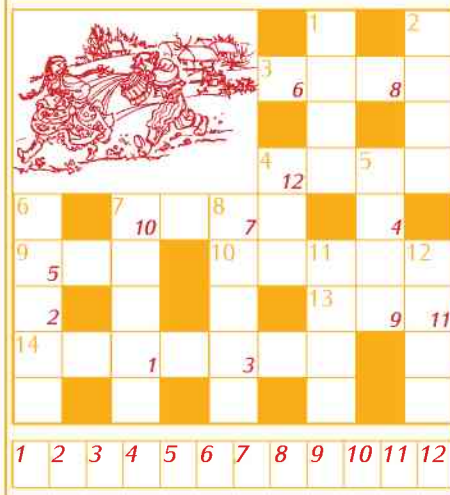
Bardzo wysportowana, celowała w szermierce, była nawet mistrzynią Warszawy we florecie.

Wyższe studia odbyła jednak w Wyższej Szkole Handlowej, a w 1933 zadebiutowała na łamach „Kuriera Warszawskiego”. Rok później poślubiła Janusza Jeżewskiego, anglistę i ekonomistę. Przed wojną pracowała jako dziennikarka. W kwietniu 1939 urodził się jej jedyny syn, Krzysztof Andrzej Jeżewski, przyszły poeta, tłumacz i eseista.

Wybuch wojny i niezmiernie trudne życie w czasie okupacji wyzwoliły w Zofii wielką siłę charakteru, zdumiewającą odwagę,

Dla najmłodszych

POZIOMO: 3) Malec, brzdąc 4) Wiązka zboża 7) Latające były w mezozoiku 9) Mała Urszula 10) Cherubin lub serafin 13) Wielka antylopa 14) Świątynia chrześcijańska
PIONOWO: 1) Kończy modlitwę 2) Daszek nad kuchnią 4) Izaak dla Abrahama 5) Ozdoba pawia 6) Do wycierania otówka 7) Tyle, ile zmieszisz w pięści 8) Pierwsze lub drugie na obiad 11) Trudno ją znaleźć w stogu siana 12) Odblask pożaru

Śniadanie wielkanocne

Przeżywamy tu, na emigracji, w naszych rodzinnych domach, bądź samotnie, Święta Wielkanocne. Mają one bardzo bogatą, a zarazem bardzo polską tradycję. Zapewne tuż po Mszy św. rezurekcyjnej przyjdziemy do domów, by tam dzielić się święconym jajkiem, symbolem nowego życia, przy świątecznym stole składać sobie będziemy wzajemnie najlepsze życzenia. Warto więc przypomnieć sobie ten religijny charakter świętowania Uroczystości Zmartwychwstania Chrystusa. Dlatego pozwalamy sobie umieścić tu dla naszych Drogich Czytelników krótki opis obrzędu wielkanocnego śniadania.

Zapala się świecę wielkanocną.

Prowadzący modlitwę: Chrystus zmartwychwstał, Alleluja!

Wszyscy: Prawdziwie zmartwychwstał, Alleluja!

Prowadzący modlitwę: Niech światło Chrystusa chwalebnie zmartwychwstałego zagości w naszych sercach.

Wszyscy: Bogu niech będą dzięki. Alleluja, alleluja!

Odczytanie fragmentu Pisma Świętego: *Ewangelia wg św. Łukasza (24, 13-35)*

Tego samego dnia dwaj z nich byli w drodze do wsi zwanej Emaus, oddalonej sześćdziesiąt stadiów od Jerozolimy. Rozmawiali oni z sobą o tym wszystkim, co się wydarzyło.

Gdy tak rozmawiali i rozprawiali z sobą, sam Jezus przybliżył się i szedł z nimi. Lecz oczy ich były niejako na uwięzi tak, że Go nie poznali. On zaś ich zapytał: „Cóż to za rozmowy prowadzicie z sobą w drodze?” Zatrzymali się smutni. A jeden z nich, imieniem Kleofas, odpowiedział Mu: „Ty jesteś chyba jedynym z przebywających w Jerozolimie, który nie wie, co się tam w tych dniach stało”. Zapytał ich:

„Cóż takiego?” Odpowiedzieli Mu: „To, co się stało z Jezusem Nazarejczykiem, który był prorokiem potężnym w czynie i słowie wobec Boga i całego ludu; jak arcykaptani i nasi przywódcy wydali Go na śmierć i ukrzyżowali. A myśmy się spodziewali, że On właśnie miał wyzwolić Izraela. Tak, a po tym wszystkim dziś już trzeci dzień, jak się to stało. Nadto jeszcze niektóre z naszych kobiet przeraziły nas: były rano u grobu, a nie znalazły Jego ciała, wróciły i opowiedziały, że miały widzenie aniołów, którzy zapewniają, iż On żyje. Poszli niektórzy z naszych do grobu i zastali wszystko tak, jak kobiety opowiadały, ale Jego nie widzieli.” Na to On rzekł do nich: „O nierozumni, jak nieskore są wasze serca do wierzenia we wszystko, co powiedzieli prorocy! Czyż Mesjasz nie miał tego cierpieć, aby wejść do swej chwaty?” I zaczynając od Mojżesza poprzez wszystkich proroków wykladał im, co we wszystkich Pismach odnosiło się do Niego.

Tak przybliżyli się do wsi, do której zdążali, a On okazywał, jakoby miał iść dalej. Lecz przymusili Go, mówiąc: „Zostań z nami, gdyż ma się ku wieczorowi i dzień się już nachylił.” Wszedł więc, aby zostać z nimi. Gdy zajął z nimi miejsce u stołu, wziął chleb, odmówił błogosławieństwo, połamał go i dawał im. Wtedy oczy im się otworzyły i poznali Go, lecz On zniknął im z oczu. I mówili nawzajem do siebie: „Czy serce nie pałało w nas, kiedy rozmawiał z nami w drodze i Pisma nam wyjaśniał?” W tej samej godzinie wybrali się i wrócili do Jerozolimy. Tam zastali zebranych Jedenastu i innych z nimi, którzy im oznajmili: „Pan rzeczywiście zmartwychwstał i ukazał się Szymonowi.” Oni również opowiadali, co

fol. P. Fedorowicz

ich spotkało w drodze, i jak Go poznali przy łamaniu chleba.

Prowadzący modlitwę: Oto słowo Pańskie
Wszyscy: Chwała Tobie Chryste.

Wszyscy: Ojczy nas...

Prowadzący modlitwę: Panie Jezu Chryste, pobłogosław nas i te dary, zasiądź między nami przy wielkanocnym stole, daj nam z wiarą przeżywać Twoją obecność podczas świątecznego posiłku, w dzień Twojego zwycięstwa, abyśmy mogli się radować z udziału w Twoim życiu i zmartwychwstaniu. Niech nasz stół będzie znakiem pojednania i wzajemnej życzliwości. Amen.

Prowadzący modlitwę z koszyka ze święconym bierze jajko, obiera je, dzieli na tyle części, ilu jest domowników przy stole. Przekazuje talerzyk z kawałkami jajka wszystkim obecnym i rozpoczyna składanie życzeń, dzieląc się święconym jajkiem. Niedzielę Wielkanocną spędzamy razem z całą rodziną. □

opr. ks. T. Sokół

Niech Zmartwychwstały Chrystus obdarza was wszystkich, Drodzy Czytelnicy, radością paschalną na każdy dzień waszego życia – Wesołego Alleluja!

Trzynasty fotel

Simone Veil została uhonorowana członkostwem Akademii Francuskiej. Zająła fotel nr 13 po Piotrze Messmerze, byłym premierze de Gaulle'a.

Utworzona jeszcze przez kardynała Richelieu Akademia liczy zawsze 40 członków. Nazywa się ich „nieśmiertelnymi”. Przyjęcie w jej poczet Veil wywołało jednak kontrowersje.

Simone Veil w 1944 roku, w wieku 16 lat, była deportowana do Oświęcimia. Później zajęła się m.in. polityką. W laudacji nazwano ją „ikoną epoki”. Na taki tytuł

„zastąpiła” sobie jednak głównie jako minister zdrowia rządu Chiraca za czasów prezydentury Valerego Giscarda d'Estaing'a, wprowadzając w 1975 roku słynną ustawę 116, czyli legalizację aborcji, zwaną od tej pory „prawem Veil”. W 1979 została jeszcze przewodniczącą Parlamentu Europejskiego.

Wprowadzenie Veil do Akademii było wyjątkowo uroczyste. Jest szóstą „nieśmiertelną” kobietą (pierwsza znalazła się w Akademii dopiero w roku 1980). Na wręczonej szpadzie obok dewizy Republiki – „Wolność, Równość, Braterstwo” – znalazł się jej obozowy numer – 78651. W uroczystościach wzięli udział prezydenci Sarkozy, Chirac, VGE, dwaj najbar-

dziej znani francuscy homoseksualiści – mer Paryża Delanoë i minister kultury Fryderyk Mitterand, osobistości świata kultury i polityki. Tytuł „nieśmiertelnej” kłóci się jednak mocno z propagowaną przez Veil „kulturą śmierci”. W ciągu 35 lat obowiązywania aborcyjnego prawa jej imienia zabito 7 milionów nienarodzonych! Takiej hekatombie nie spowodowała żadna wojna ani zaraza. Fotel nr 13 Akademii okazuje się rzeczywiście dość pechowy. Można tu dodać, że jej poprzednik Piotr Messmer był akurat gorącym przeciwnikiem aborcji i już jako deputowany mocno protestował przeciw „prawu Veil”. Ironia historii...

Jan Kciuk

„Gościa niedzielnego” pytanie o wychowanie

Żeby nie był do nas podobny?

Mam poczucie, że 2,5-letni syn słucha mnie prawie idealnie, kiedy jestem odprężona i radosna. Ba, ale życie jest życiem i nie jestem w stanie nieustannie taką być. Uważam, że synusi powinien w miarę szybko przychodzić do nas, kiedy go wołamy. Musi zrozumieć, że ja nie zawsze mogę przygłopolować, gdy mnie potrzebuje. Niekiedy nie mam czasu na negocjacje, np. kiedy wychodzimy do przychodni albo na Mszę św. Odwracam uwagę piosenką – pomaga w 20 proc. przypadków. Czy to dopuszczalne, żebym w ostateczności złapała go łagodnie i przeczekała pierwsze protesty? Kiedy będzie mógł zrozumieć, że więcej czasu na kaprysy przy ubieraniu to mniej czasu na zabawę na dworze, na podziwianie maszyn na placu budowy? Kiedy będę mogła powiedzieć: „Synku, mama jest smutna, ale to nie ma z tobą nic wspólnego”? Tak bardzo bym chciała, żeby wyrósł silny, pewny siebie, samodzielny, żeby radził sobie z napięciami i nauczył się gospodarować czasem. A nie, żeby został zdolnym, wiecznie obiecującym, uprzejmie potulnym, biernym nadwrażliwcem jak my. Nie zawsze nadcujemy się, żeby nas naśladował. Oby mógł spotkać jeszcze inne wzory.

Mama

Z całą pewnością syn spotka inne wzory, dobre i złe, ale to głównie Wasze zachowania i nastawienia przejmie. Zdaje sobie Pani sprawę, że nie da się wychować dziecka kompletnie innego niż rodzice. Przysłowie, że niedaleko pada jabłko od jabłoni, warto mieć w pamięci. To rozumiecie, że chce Pani dla syna jak najlepiej, ale droga do realizacji wspomnianych marzeń wiedzie przez zmiany w Waszym życiu, w pracy

nad sobą, w Waszym podejściu do świata i ludzi. Nie chce Pani go wychować na uprzejmie potulnego, więc jego bunt można potraktować z poczuciem humoru, zmienić w zabawę, nie robić z nich problemu. Już kształtuje się jego charakter i jeśli ma być mocny, nie należy przesadzać z egzekwowaniem bezwzględnej posłuszeństwa. Dziecko w tym wieku nie ma jeszcze pojęcia czasu. Dlatego przerwa w zabawie to dla niego definitywny koniec. A jeśli mama tłumaczy, że podejdzie za chwilę, ma wrażenie, że nie podejdzie nigdy. Dorosły człowiek woli pracować z odprężonym i radosnym szefem, więc cóż mówić o dziecku? Ono odbija nasze nastroje. Pogoda ducha rodziców staje się też naturalnym stanem dziecka. Jest ono całkowicie zależne od humorów rodziców. Mało tego, czując podenerwowanie dorosłych, samo się w taki nastrój wprowadza i wtedy spirala nerwów tylko się nakręca. A ponieważ nie rozumie przyczyny, jest tym bardziej niespokojne. Poczuciem niech będzie fakt, że dziecko szybko przeskakuje z jednego stanu w drugi i ma naturalną potrzebę radości. Wystarczy opanować własne rozdrażnienie, a wszystko wróci do normy. Jeśli czasami trzeba „złapać łagodnie i przeczekać pierwsze protesty”, to nie denerwować się i w miarę szybko rozbudzić ciekawość, zainteresować czymś, zarazić entuzjazmem. Opór dziecka jest w tym wieku konieczny dla jego późniejszego rozwoju. Na obecnym etapie syn po raz pierwszy w życiu czuje, że wybierając jedną zabawę, traci drugą i to jest dla niego trudne. Jeśli do tego dochodzi Pani propozycja, to go przerasta i jest mu trudniej niż Pani. Nie potrafi kalkulować, że szybsze ubieranie to dłuższy pobyt poza domem. On żyje chwilą teraźniejszą. Jeszcze długo będzie przeżywał Pani smutek i nie przyjmie żadnego tłumaczenia. Uważa, że stanowi centrum świata rodziców, tak jak Wy stanowicie dla niego cały świat. To minie, gdy będzie nastolatkiem, a wtedy będzie Pani równie niezadowolona i uzna, że jest nieczuły. Wszystko ma swój czas... □

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

Bogdan Usowicz

☺ Ekstraklasa. Trwa niemoc Legii. Nie pomógł nowy trener Białas. 3:0 – wynik, jakim zakończyło się spotkanie Wistą z Lechią, jest mylący. Mówienie, że zadziałał tu nowy trener Kasperczak, wydaje się przesadą. Mistrzowie Polski na strzelenie gola wiosną czekali 482 min. Wynik wygląda ładnie, gra jednak gorzej. Za wysoko wygrał też Lech Poznań. Szczęście drużyny, która do Wistą ma już tylko dwa punkty straty, nazywa się Burić. W meczu z Jagiellonią bronił straty, po których mógł skapitulować z czystym sumieniem, raz pomogła mu poprzeczka, a raz sędzia, który nie odgwiżdżał rzutu karnego. Lech wygrał 2:0 i razem z Zagłębiem Lubin i Odrą Wodzisław pozostaje niepokonaną drużyną w tym roku. Wyniki 21 kolejki: Arka Gdynia – Cracovia 2:0, Piast Gliwice – Polonia Bytom 1:0, Wista – Lechia Gdańsk 3:0, Zagłębie Lubin – Polonia Warszawa 2:0, Legia – Śląsk Wrocław 1:1, Korona Kielce – Odra Wodzisław 1:1, Lech – Jagiellonia Białystok 2:0, Ruch Chorzów – GKS Bełchatów 1:0. W tabeli Wista zachowuje dwupunktową przewagę nad Lechem. Legia traci do lidera 5 pkt, tyle samo straty ma Ruch.

☺ Zakończenie sezonu skoków narciarskich można podsumować zdaniem – o jeden lot za blisko. Dotyczy to tak Matysza, jak i drużyny.

W rozgrywanych w Planicy na Słowenii MŚ w lotach było bardzo dobrze. W konkursie indywidualnym Matysz walczył nie tylko o podium, ale nawet o jego najwyższy stopień. Fatalny skok w ostatniej czwartej kolejce zepchnął naszego zawodnika na 4 pozycję. Wygrał tradycyjnie Ammann. Bardzo dobrze spisał się Stoch, wyraźnie bijąc swój rekord życiowy. Wylądował na 218. m i zajął 16. miejsce. W konkursie drużynowym triumfowali Austriacy. Polska była długo na 3 pozycji. Nasi bili rekordy życiowe (Hula, Stoch), ale wystarczył jeden zepsuty skok czwartego z naszych reprezentantów i szanse na „pudło” przepadły. Rutkowski skoczył o... 80 m bliżej od np. Huli. Gdyby skoczył o 20 m dalej, byłby brąz. Szkoda.

☺ W Falun sezon kończyła Justyna Kowalczyk. Polka w tłumie polskich kibiców słuchała „Mazurka Dąbrowskiego” i odebrała trzy „Kryształowe Kule” za wygraną w klasyfikacji generalnej Pucharu Świata. W ostatniej serii zawodów Kowalczyk wygrała prolog w deszczu, dzień później, już w słońcu, straciła szansę na wygraną całego czterostopniowego finału Pucharu Świata, bo do nart przykleiła się jej foliowa torba, a w niedzielę, w śnieżnej burzy, upilnowała drugiego miejsca przed goniącymi ją Charlotte Kallą i Kristin Stoermer Steirą. Marit Bjoergen biegnie daleko

z przodu. W biegu łączonym na 10 km zamieniła 16,5 sekundy straty do Kowalczyk na 50 sekund przewagi, a ostatni start sezonu to było 10 km krokiem tyżowym, w którym jest lepsza od Polki. Tu nic więc nie mogło się już zmienić, polskie emocje ograniczały się do tego, czy Kalla i Steira będą w stanie Polkę dogonić. Nie udało im się. Justyna zdobyła ostatnie 160 pkt PŚ i razem ma ich 2064, więcej niż ktokolwiek wcześniej. Wygrała w tym sezonie osiem biegów, wszystkie klasyfikacje Pucharu Świata, była pierwsza na mecie Tour de Ski, dołożyła do tego trzy medale igrzysk. Jest aktualną mistrzynią świata w dwóch konkurencjach.

☺ Paulina Ligocka stanęła na podium w hiszpańskiej miejscowości La Molina. W zawodach Pucharu Świata w snowboardowej konkurencji halfpipe uplasowała się na trzeciej pozycji. W klasyfikacji generalnej awansowała na siódmą.

☺ Agnieszka Radwańska świetnie radziła sobie w turnieju w Indian Wells. Do meczu z Dunką Caroline Wozniacki nie straciła nawet seta. Mimo to walkę o finał przegrała. Z Wozniacką przegrała jednak gładko 6:2, 6:3.

☺ W Lublinie podczas tradycyjnej gali ekstraklasy koszykówki mężczyzn zespół Południa wygrał z Północą 108:92. Najlepszym zawodnikiem spotkania został Michael Wright. □

POLSKA | FRANCJA | ŚWIAT

Anna Rzczycka

Jezus Naszym Zbawicielem

Jos jest miastem północno-centralnej Nigerii, leży na płaskowyżu Dżos i jest stolicą stanu Plateau. Założone zostało przez brytyjskich kolonizatorów, jego nazwa jest skrótem angielskiego wyrażenia „Jesus Our Saviour” (Jezus Naszym Zbawicielem). Do końca lat 90. XX wieku, ze względu na ożywczy, chłodny klimat, Jos było popularnym miejscem wypoczynku Nigeryjczyków i uważane było za „perłę” zachodniej Afryki. Od kiedy jednak w 2000 roku w północnej Nigerii wprowadzone zostało surowe prawo koraniczne zwane szariatem, Jos stało się terenem krwawych zamieszek między muzułmanami a chrześcijanami. Ostatnie starcia miały miejsce na początku marca br.

W nocy z 6 na 7 marca we wsi Dogo Nahwa i dwóch sąsiednich miejscowościach leżących tuż pod Jos zginęło 500 osób. Mieszkający tam chrześcijanie zostali brutalnie zaatakowani przez grupę pasterzy Fulani, wyznających islam i należących do plemienia Hausa. W środku nocy nadciągnęli oni z okolicznych wzgórz, okrążyli wioskę i zaczęli strzelać w powietrze, by skłonić ludzi do wyjścia z domów. Wycho-dzących zabijali maczetami, nie oszczędzając ani kobiet, ani dzieci. Wiele chrześcijańskich domów zostało spalonych. Zabici pogrzebani zostali na prędcie w zbiorowych mogiłach wykopanych obok wioski. Wedle świadków z kieszeni jednego z napastników miała wypaść kartka, na której w bardzo złej angielszczyźnie muzułmanie grozili chrześcijanom, że skonfiskują wszystkie ich ziemie.

Masakra chrześcijańskiej wioski Dogo Nahwa nastąpiła w czasie godziny policyjnej wprowadzonej przez władze po fali zamie-

szek z końca stycznia br., kiedy ofiarą napaści padli muzułmanie z grupy Hausa-Fulani. Podczas czterodniowych walk wyznaniowych między grupami uzbrojonymi w broń palną, noże i maczety zginęło od 300 do 400 osób. Rząd wystąpił tam wówczas setki policjantów i żołnierzy. Jak się okazuje, na niewiele to się zdało. Obecnie władze rozważają przedłużenie obowiązującej od zmierzchu do świtu godziny policyjnej. Petniący obowiązki prezydenta Nigerii Goodluck Jonathan nakazał postawić tamtejsze służby bezpieczeństwa w stan najwyższej gotowości oraz ścigać ludzi odpowiedzialnych za masakrę.

Na pierwszy rzut oka źródłem konfliktu są różnice religijne, pokrywane się z różnicami etnicznymi. Fulani atakują chrześcijan, którzy mszczą się, napadając na Fulani wyznających islam. Końca tej spirali przemocy nie widać. Muzułmanie w Nigerii to około 50,5 procent mieszkańców, chrześcijanie, żyjący głównie na południu i w centrum, stanowią natomiast 48,2 procent ludności. Ich rywalizacja niejednokrotnie już przekształcała się w starcia, w czasie których zabijani byli ludzie, niszczone były kościoły, meczety i budynki publiczne. W listopadzie 2002 r. szczególnie gorąco było w stanie Kaduna. Historia działa się tuż przed wyborami Miss Świata w Abudży. Jedna z gazet, nie zastanawiając się nad możliwymi konsekwencjami, zasugerowała, że Mahomet ożeniłby się z jedną z miss, gdyby żył. Notatka ta wywołała takie wzburzenie społeczności muzułmańskiej, że pojedynki słowne przerodziły się szybko w regularne walki, w czasie których zginęło 216 osób. Wybory Miss Świata w końcu musiano odwołać.

Następne lata oznaczały kolejne walki i kolejne ofiary. W 2004 roku było ponad tysiąc zabitych, głównie chrześcijan, w 2006 – 157 ofiar, w 2008 r. – śmierć poniosło 700 mieszkańców Jos. Bilans 2009 roku to kilkunastu zabitych, spalone kościoły i meczety w Bauchi oraz co najmniej 700 ofiar pięciodniowej rebelii organizacji Boko Haram domagającej się szariatu w całym kraju.

Podstawową przyczyną tego długotrwałego, krwawego konfliktu wydaje się być nie przynależność religijna, lecz specyficznie nigeryjski przepis dotyczący przywilejów przyznawanych pierwszym zasiedleńcom. Rządy lokalne wyznaczają, kogo uważają za pełnoprawnych, bo przybyłych wcześniej, mieszkańców danego stanu czy miasta, a kogo za „kolonizatorów”. Ci pierwsi otrzymują zaświadczenie pierwszeństwa, niezbędne przy staraniu się na przykład o pracę w administracji państwowej i dające wiele innych uprawnień. Stan Plateau, którego stolicą jest Jos, to także żyzne ziemie i kopalnie cennych kruszców. Jest to oczywiście wielka pokusa dla polityków i awanturników różnej maści. I niezależni komentatorzy uważają, że politycy, którzy bardzo dużo mówią o konieczności pokoju, w gruncie rzeczy wykorzystują i muzułmanów, i chrześcijan, podsycając i tak zaogniony już konflikt. Religia stała się w ich rękach narzędziem do zdobywania i utrzymania się przy władzy w regionach obfitujących w bogactwa naturalne. □

Pracodawca chce mnie zatrudnić... I co dalej?

Przed podjęciem jakichkolwiek kroków trzeba posiadać dowód osobisty lub paszport, adres zamieszkania oraz R. I. B. (nr konta bankowego – omówimy to zagadnienie osobno). Nie jest obowiązkiem posiadanie Titre de Séjour (karta pobytu) by podjąć pracę. Od 1 maja 2006 r. zostały stopniowo zniesione ograniczenia w wolnym dostępie do rynku pracy.

W przypadku gdy osoba nie może być od razu zatrudniona (np. zmienia firmę lub stanowisko), pracodawca sporządza dla niej promesse d'embauche (obietnica pracy). Dokument ten ma wartość prawną i jest zabezpieczeniem obustronnym. Teoretycznie obietnica ta może być w formie ustnej (w obecności co najmniej jednego świadka) lub pisemnej. Forma pisemna ma większą wartość w razie sporu sądowego. Obowiązkowymi elementami zawartymi w promesse d'embauche są: pełna nazwa firmy oraz imię i nazwisko zatrudnianej osoby, stanowisko pracy, wymiar godzin i wynagrodzenie. Ponadto można wyszczególnić: miejsce pracy, datę rozpoczęcia pracy, taryfy za koszty podróży i dzienne wyżywienie. Dokument ten sporządza się w dwóch egzemplarzach – na każdym muszą się znaleźć czytel-

ne podpisy obu stron i data! Złożony podpis jest równoznaczny z akceptacją proponowanych warunków pracy.

Zerwanie w/w umowy jest niezgodne z prawem pracy i jest równoznaczne ze zwolnieniem. Poszkodowana osoba ma prawo ubiegać się w Prud'homme (Sąd Pracy) o zadośćuczynienie.

Następnym krokiem zatrudnienia jest przygotowanie przez pracodawcę w formie pisemnej Le contrat de travail (kontrakt pracy). Tylko w przypadku CDI (bezterminowy kontrakt pracy) nie ma obowiązku sporządzania umowy, ale pracodawca musi poinformować listownie l'URSSAF (Związek Poboru Składek na Ubezpieczenie Społeczne i Zasiłki Rodzinne) lub MSA (Socjalna Ochrona Rolnicza) o zatrudnieniu pracownika na takich samych zasadach, jakie były zawarte w La promesse d'embauche. Dodatkowo w kontrakcie powinno być zawarte: adres pracownika, data urodzenia, nr ubezpieczenia (omówimy to zagadnienie osobno), data rozpoczęcia pracy, długość okresu próbnego (zwykle od 2 do 3 tygodni), wymiar urlopu. Gdy osoba nie posiada numeru ubezpieczenia, w jego miejsce wpisuje się datę urodzenia. Po podpisaniu dokumentu sporządzonego również w dwóch egzemplarzach pracownik ma prawo do reklamacji w przeciągu 48 godzin. Zalecam zapoznaniem się z regulaminem firmy.

Anna Sobczyk

Masz problem – napisz do nas, e-mail: vkat@fr.fr

Inf. P.O.

JOYEUSES PÂQUES !

Pâques est la plus belle fête pour tous les chrétiens.

Sous toutes les latitudes, pour tous les chrétiens, Pâques représente la résurrection du Christ qui a vaincu la mort pour nous sauver du péché. Traditionnellement, les chrétiens orthodoxes qui cette année célèbrent Pâques en même temps que nous, se saluent par cette phrase : « Christ est ressuscité ! », à laquelle on répond « Il est vraiment ressuscité ! » Mais avant de chanter « Alléluia ! » et de se réjouir du rappel de cet événement qui nourrit notre espérance, nous devons passer par un temps de conversion que le Carême nous propose. Chacun doit faire un effort sur soi-même, s'imposer des privations, pour approfondir sa foi et mieux recevoir le Seigneur. Traditionnellement, en Pologne, le menu du jeûne se compose essentiellement de *zur*, la soupe à la farine de seigle fermentée, et de harengs. Du côté spirituel, outre la fréquentation plus assidue des messes et le sacrement de réconciliation, les Polonais disposent des *Gorzkie Żale* (Amères Lamentations), une longue prière chantée qui commémore la Passion du Christ et la douleur de la Vierge Marie, pour méditer sur les souffrances et les supplices endurés par Jésus, et pour implorer son pardon. Ainsi, le chrétien sera préparé à la joie de la Résurrection, surtout s'il aura participé aux célébrations de la Semaine sainte. Celle-ci débute par le dimanche des Rameaux qui commémore l'arrivée triomphale de Jésus à Jérusalem. Ce jour-là, en Pologne, on fait bénir des branches de saule couvertes de chatons bien duveteux. Dans certaines régions, on fabrique des rameaux de plusieurs mètres, très colorés ; on les porte en procession pour les faire bénir et on organise des concours pour désigner le plus beau. Durant le triduum pascal, ce sont les célébrations religieuses qui sont les plus importantes. En Pologne, il y a une belle tradition de construire dans les églises les tombeaux du Christ. Ceux-ci sont visités toute la journée du samedi et les fidèles s'y recueillent pieusement. À Varsovie ou dans les grandes villes, on fait la tournée des églises, car chacune d'elles prend un grand soin à la construction de son tombeau qui devient une

œuvre d'art aux accents religieux ou patriotiques. Le samedi, c'est aussi la bénédiction de la nourriture. Les familles se rendent dans les églises avec des paniers, parfois très grands, chargés de victuailles parmi lesquelles on doit obligatoirement trouver du pain, des œufs et du sel. C'est le minimum, mais on peut aussi y ajouter de la viande, de la charcuterie ou de la pâtisserie, sans oublier le petit agneau en sucre. Personne ne devra toucher au panier avant le déjeuner du dimanche de Pâques. Ce jour-là, la journée commence aux aurores avec la messe de la Résurrection – encore une belle tradition polonaise. Elle commence à six ou sept heures du matin et se caractérise par une procession autour de l'église. Ce n'est qu'au retour que l'on pourra prendre le déjeuner et consommer les *święconki*, c'est-à-dire le contenu du panier, béni la veille. On mange beaucoup au déjeuner pascal ; il y a des œufs, de la charcuterie, du jambon, de la viande rôtie, des gâteaux nombreux comme les *mazurki*, un fond de pâte sur lequel on dispose différentes crèmes et que l'on décore abondamment. On ne peut pas parler de Pâques en Pologne sans évoquer la tradition des œufs colorés qu'on appelle, selon la technique de décoration, *pisanki*, *kraszanki*, *dra panki*, *skrobanki*, *okli janki*, *nakli janki* ou *nakli pianki*. Soit on fait des dessins sur les œufs à l'aide d'une pointe fine trempée dans de la cire liquide chaude, soit on les fait cuire dans une décoction de plantes pour leur donner différentes couleurs unies, soit on colle sur les œufs des décorations en papier ou en tissu. On peut aussi tout simplement les peindre au pinceau fin garni de peinture et exécuter des décorations selon son humeur. Les œufs ainsi décorés sont mis en bonne place dans le panier qui sera béni à l'église, puis ils seront partagés en famille autour de la table, avec les bons vœux, au moment du déjeuner pascal. Et pour terminer,

il y a le *Śmigus Dyngus*, c'est-à-dire le « lundi arrosé ». S'arroser mutuellement d'eau est une tradition aussi vieille que le monde, car l'eau a toujours eu un pouvoir purificateur. Mais ce n'est certainement pas de cela dont il s'agit le lundi de Pâques. Il s'agit uniquement de s'amuser en arrosant son voisin tout en évitant que celui-ci ne vous verse un seau d'eau sur la tête. Ce n'est pas toujours très fin et il y a des excès, surtout quand des groupes s'en prennent à des personnes seules, âgées et sans défense.

Rappel

Les 17, 18 et 19 avril, les Fraternités monastiques de Jérusalem s'établiront à Varsovie, en l'église de Notre-Dame de Jérusalem, 14 rue Łazienkowska. Trois temps forts sont prévus : samedi 17 avril, à 16 heures, messe solennelle d'accueil à la cathédrale Saint-Jean-Baptiste, présidée par Mgr Kazimierz Nycz, archevêque de Varsovie ; dimanche 18 avril, à 11 heures, messe solennelle de fondation en l'église Notre-Dame de Jérusalem ; lundi 19 avril, à 11 heures, première messe d'inauguration présidée par frère Pierre-Marie Delfieux, fondateur et prieur général des Fraternités. Plus d'informations sur le portail à l'adresse [htp://jerusalem.cjfi/](http://jerusalem.cjfi/). □

Objawienia w Medjugorje

Przy Kongregacji Nauki Wiary została powołana międzynarodowa komisja, która zajmie się sprawą domniemanych objawień maryjnych w Medjugorje. Na czele komisji stanął kard. Camillo Ruini. W jej skład wchodzi kardynałowie, biskupi, biele i eksperci.

Kościół katolicki nie uznaje objawień z Medjugorje w Bośni i Hercegowinie, gdzie znajduje się sanktuarium odwiedzane każdego roku przez ponad milion wiernych.

Kwestia domniemanych objawień, jakie miały mieć tam miejsce 24 czerwca 1981 r., od lat wywołuje kontrowersje. Budziły one wątpliwości i kard. Ratzingera, gdy był on prefektem Kongregacji Nauki Wiary. W 1996 r. poleciła ona, aby nie organizować oficjalnych parafialnych czy diecezjalnych pielgrzymek do tego miejsca.

Świadcami objawień maryjnych miało być sześcioro chłopców i dziewcząt, twierdzących, że Matka Boża ujawniła im „dziesięć tajemnic”.

List wielkanocny Rektora PMK w Beneluksie

„Zmartwychwstał Pan prawdziwie, Alleluja”

Tak śpiewa Kościół w poranek rezurekcyjny! Śpiewa pewnie, bo grób Pana został pusty! Chrystus zmartwychwstał. I oto dlatego mamy się cieszyć!

Jeśliby Chrystus nie zmartwychwstał, wszystkie święta roku kościelnego straciłyby swój sens. Po co świętować Boże Narodzenie, gdyby Jezus leżał martwy w grobie?

Bezczelowe byłoby też świętowanie Zestania Ducha Świętego, gdyby śmierć zwyciężyła. Dlatego wszystkie święta – te radosne i poważne – mają sens dzięki Wielkanocy. Wraz z narodzinami Jezusa zajaśniało światło, bo Chrystus przyszedł do wszystkich ludzi, a szczególnie do smutnych, biednych, chorych i grzesznych. Jezus wniósł światło tam, gdzie była ciemność. Boże Narodzenie nie byłoby radosnym świętem, gdyby Jezus nie zwyciężył śmierci. Gdy nas przygniata ciężki krzyż, gasną radości i zanika miłość, gdy dręczą nas lęk, wina, rozczarowanie czy jakiś problem, wówczas zapalmy świecę ofiarną przed krzyżem albo przed obrazem Matki Bożej i prosimy o pomoc. Gdyby Chrystus nie zmartwychwstał, nasze starania byłyby bezsensowne. Rozpacz ogarnęłaby człowieka. **Ale On żyje i niech wyzwala w nas coraz większą miłość do człowieka, zwłaszcza opuszczonego, głodnego, bezrobotnego i niech naszym świadectwem chrześcijan mocnych we wierze zapala się młodzież, która ulega konsumpcjonizmowi i kosmopolityzmowi, która zraniona wulgarnością dorosłych i brakiem miłości w szkole i w domu zanurza się w morze narkotyków, alkoholu i sekt. Pięćdziesiąt dni po**

Wielkanocy świętujemy Zestanie Ducha Świętego. **Boży ogień ogarnął uczniów. Bramy pierwotnego Kościoła otworzyły się. Chrześcijanie „zapłonęli”.** Dobra Nowina obiegała świat. Zapal chrześcijan żyje radością płynącą ze Zmartwychwstania Pana. **Od momentu naszego bierzmowania jesteśmy szczególnie wezwani, aby być światłem dla świata.** W czasie święta plonów mówimy Bogu „dziękuję” za wszystkie dary, które z Jego rąk otrzymujemy. Gdy nasze stoły się uginają, zapominamy szybko, że plony ziemi powinny być bardziej sprawiedliwie rozdzielane, bo większość ludzi cierpi głód. I dlatego lato dojrzałych plonów, jesień pełna owoców ziemi ma także związek z Wielkanocą. Jeżeli ludzie mają wierzyć i cieszyć się, że Jezus żyje, to nikt nie powinien umierać z głodu. Pierwszego listopada stawiamy lampy na grobach i kładziemy tam kwiaty razem z naszą modlitwą. Przypominamy sobie naszych zmarłych rodziców, żony, braci, górników i przyjaciół, których kochaliśmy. Życzymy im, aby znaleźli Chrystusa, wieczne światło. Gdyby jednak Chrystus nie zmartwychwstał, nie mógłby być wiecznym światłem dla ludzi pogrążonych w ciemnościach śmierci i lęku. W kościołach świeci się nieustannie światło przed Eucharystią w tabernakulum. **To „wieczne światło” mówi, że Jezus jest każdego dnia blisko nas.** Chce być dla nas „drogą, prawdą i życiem” i wzmacniać

nas swoim „Chlebem z nieba” w czasie naszej pielgrzymki przez świat. Gdyby Chrystus nie zmartwychwstał – świat bez tej wiary pogrążyłby się w nieładzie, rozpacz i nienawiści, gdzie człowiek niewiele więcej by znaczył od zwierzęcia, gdzie pieniądz przestaniłby nam wartości starości, szacunku matki i dziecka, wartości cierpienia i wreszcie daru życia człowieka, za którego Zbawiciel przyjął krzyż i dokonał odkupienia. **Gdyby Chrystus nie zmartwychwstał, daremne byłoby nasze życie!** Ale my w poranek wielkanocny usłyszeliśmy słowa aniołów: **„Dlaczego szukacie Żyjącego wśród umarłych? Nie ma Go tu, zmartwychwstał”** (Łk 24,5-6). Od dwóch tysięcy lat prawda ta przechodzi z ust do ust, przenika serca wierzących i jest nieustannym przez wieki idącym wotaniem: **„Oto ja jestem z Wami przez wszystkie aż do końca świata”** (Mt 28,20).

Chrystus Pan Zmartwychwstał – On żyje! Weź Go, Drogi Rodaku, jak przyjaciela, ojca, kumpla i brata. Tak na serio! Na zawsze. Z odwagą! Bez trwogi! Konsekwentnie na dziś jeszcze i na twój wieczór, na całe życie! Oszalejesz z radości! Zacznesz żyć! Więc w ten Wielkanocny poranek życzę Wam wszystkim: **błogosławionych Świąt Zmartwychwstania Pańskiego i „w górę serca”!** **Wesołego Alleluja!** □

ks. Ryszard Sztylka
Rektor PMK w Beneluksie

W cztery dni dookoła świata

Kula ziemiska w miniaturze – tak można określić przestrzeń, którą od czwartku do niedzieli (18-21 marca) mogli zwiedzać goście centrum wystawowego przy Porte de Versailles w Paryżu. Mondial du Tourisme, największe targi turystyczne Francji, były okazją do wyprawy w najbardziej odległe zakątki świata – wirtualnej lub prawdziwej, gdyż ceny proponowane przez wystawców były znacznie niższe od standardowych ofert. Setki barwnych fotografii, przyciągające wzrok regionalne stroje, stoiska zachęcające do degustacji orientalnych smakołyków i muzyka z całego świata – to wszystko sprawiło, że odwiedzający targi chwilami mogli poczuć się jak Magellan i Kolumb odkrywający nieznaną ląd. Wystawom towarzyszyły koncerty, spotkania z podróżnikami, konkursy, a nawet atrakcje sportowe – wśród nich strzelnica zorganizowana przez jedno z biur turystyki aktywnej.

Ze środka kulturowego wiru dobiegały dźwięki fortepianowych etiud i mazurków. Polskie stanowisko przyciągało uwagę nie tylko zdjęciami, interaktywną wystawą dotyczącą roku szopenowskiego i możliwością zakupu bursztynowej biżuterii, ale też muzyką Chopina wykonywaną na żywo. Zainteresowanie zwiedzających naszym krajem (przez niektórych postrzeganych jako... „orientalny”) było duże, o czym świadczył ciągły ruch wokół stoisk prezentujących poszczególne regiony Polski.

O prezentacji naszego kraju w środowisku francuskim mówiła nam Dominika Szulc – dyrektor oddziałów francuskiego i belgijskiego Polskiej Organizacji Turystycznej.

D.A.: Jaka jest Polska, którą przedstawicie na targach, do której zapraszacie odwiedzających?

D.S.: Przede wszystkim staramy się pokazywać Polskę różnorodną. Cłówny element,

bardzo ważny dla Francji, to jej kultura, a w tym roku, w związku z rokiem szopenowskim, jest to szczególnie Warszawa, Mazowsze, muzyka Chopina. Różnorodność pokazujemy przez to, że przedstawiamy się nie tylko duże miasta, takie jak Kraków, czy Gdańsk, ale też regiony: Pomorze, Śląsk, Małopolska. Są to największe targi turystyczne w kraju i przychodzą tu osoby z najróżniejszymi zainteresowaniami. Wiadomo, że we Francji najczęściej jest pytań o wyjazdy do dużych miast, ale mamy też ofertę wycieczek w góry, czy wypoczynku na tonie przyrody. Szczególnie, że ta część oferty turystycznej Polski jest mniej znana.

Co jest atutem naszego kraju, który szczególnie można tu promować?

Myślę, że jest to połączenie tradycji i bardzo długiej historii z nowoczesnością, z którą często nie jesteśmy w ogóle kojarzeni. Odpowiadając na pytania, które na co dzień zadają nam liczni klienci i przedstawiciele biur podróży, zauważamy, że

KRONIKA POLONIJA

od 1992 r. redaguje Zbigniew A. Judycki

MOŁDAWIA

• Ok. dwutyśnięcna diaspora Polska mieszkająca w Bielcach na północy Mołdawii będzie świętowała Wielkanoc w powstałym przed 15 laty Domu Polskim. Tu zbiorą się na uroczystym śniadaniu. Msze św. w języku polskim odprawione będą w wybudowanym wspólnym wysiłkiem kościele pw. Świętych Archaniołów.

BIAŁORUŚ

• Na Białorusi żyje jeszcze prawie 80 byłych żołnierzy Armii Krajowej, większość to ludzie schorowani i żyjący w niedostatku. Stowarzyszenie Odra-Niemen oraz prezes Stowarzyszenia Żołnierzy AK na Białorusi Weronika Sebastianowicz zapraszają do wspólnej akcji świątecznej. W związku ze zbliżającą się Wielkanocą organizują akcję zbierania paczek żywnościowych dla byłych żołnierzy AK na Białorusi.

FRANCJA

• Święta Wielkanocne we Francji obchodzone są jak wiadomo przez dwa dni: w Niedzielę i Poniedziałek. Poniedziałek wielkanocny jest tu dniem wolnym od pracy od 1886 r. W departamentach Alzacja i Mozelle wolnym od pracy jest też Wielki Piątek. W Alzacji jest nadal podtrzymywanych wiele tradycji. Piecze się tu specjalne ciastka w formie baranka nazywane „lamola” lub „osterlammele”. Tradycja ta zatwierdzona została przez teologa Thomasa Murnera w 1915 r. Dawniej np. zaręczeni ofiarowywali sobie paschalnego baranka na znak danej

obietnicy. Baranka ofiarowywano też dzieciom powracającym z wielkanocnej Mszy. Natomiast w całej Francji, według starej tradycji, jaja wielkanocne umieszczane były w dzbankach. Od Wielkiego Czwartku milkły też dzwony na znak żałoby. Legenda mówi, że w tym czasie dzwony udawały się do Rzymu, aby powrócić w Wielkanoc, zbierając po drodze znalezione jajka – symbol życia. W Święta Wielkanocne Francuzi zjadają ogromne ilości czekolady. Najczęściej są to symboliczne baranki, dzwonki, zające, kury. Francuzi podobnie jak my, Polacy, chociaż nie tak licznie, biorą też udział w Niedzielnej Mszy św. Jednak Polacy mieszkający we Francji utrzymują zwykle tradycje polskie. W Wielką Sobotę udają się do kościoła w celu poświęcenia pokarmów (we Francji nie ma tego zwyczaju). W Niedzielę Wielkanocną biorą udział w porannej Mszy św., a potem udają się do domów, aby zjeść tradycyjne polskie śniadanie, gdzie króluje bigos, szynka, kielbasa i jajka, i złożyć sobie życzenia. [inf. A. Iwulski]

• Rok Chopinowski ruszył „pełną parą” także we Francji. W czwartek 18 marca wieczorem, w najbardziej reprezentacyjnej auli Uniwersytetu Paryskiego (Sorboni), w amfiteatrze Richelieu, odbył się recital fortepianowy Fryderyka Vayssse-Knittera. Ten młody solista polskiego pochodzenia może już dzisiaj pochwalić się znaczącym dorobkiem artystycznym, na który składają się występy w najlepszych salach koncertowych Francji, Europy i obu Ameryk oraz

nagrania płytowe zdobywające nagrody i wyróżnienia.

Recital, na który złożyły się utwory F. Chopina (ballady, mazurki i nokturny) oraz R. Schumanna (etiudy symfoniczne), przyciągnął licznych słuchaczy. Wypelniony po brzegi amfiteatr Richelieu (ponad 600 miejsc) był tego najlepszą ilustracją.

Koncert poprzedził krótki wykład o *Twarzach i obliczach Chopina* wygłoszony przez przedstawiciela Instytutu A. Mickiewicza w Warszawie i zarazem redaktora muzycznego Programu II Polskiego Radia, Aleksandra Laskowskiego. Inicjatorem przedsięwzięcia był prof. Wojciech Fałkowski, dyr. Centrum Cywilizacji Polskiej na Sorbonie. Współorganizatorami zaś, obok Sorboni, Miasto Warszawa oraz Stoleczna Estrada. Warto przy okazji nadmienić, że konferencja i koncert na Sorbonie były dla Warszawy wydarzeniem wstępnym szerszego programu imprez kulturalnych mających na celu promocję naszej stolicy nad Sekwaną. Ich kulminacja nastąpi między 25 czerwca a 20 lipca. Projekt pt. *Chopin w Ogrodach Luksemburskich* obejmuje cykl niedzielnych koncertów artystów polskich w plenerze, którym towarzyszyć będzie wystawa polskiego plakatu muzycznego. □

Polska ciągle posiada jeszcze wizerunek kraju Europy Wschodniej kojarzącego się ze słabym rozwojem. Warto pokazać, że mamy i Krakowiaków, którzy się tu prezentują, i muzykę Chopina, i tysiącletnią historię, ale też że to wszystko ewoluowało i dziś jesteśmy krajem nowoczesnym, często nawet bardziej niż Francja, jeśli spojrzeć na przykład na Warszawę.

Czy odwiedzający targi są zainteresowani Polską?

Tak, zainteresowanie jest duże, szczególnie w tym roku, ponieważ przygotowaliśmy tu fortepian, wystawę fotografii, dwie konferencje na temat roku szopenowskiego i wydarzeń kulturalnych z tym związanych, a także konkurs, w którym nagrodą jest weekend w Polsce. Przeważającą grupą wśród gości są osoby w przedziale wiekowym od 40 do 60 lat. Młódzież częściej korzysta z Internetu, natomiast ludzie w wieku średnim mają wciąż jeszcze potrzebę kontaktu bezpośredniego. Jest to bardzo ważny pierwszy element,

który sprawia, że decydują się na wyjazd. Kiedy spotykają ludzi z danego regionu czy miasta, kiedy powstaje więź pomiędzy nimi a wystawcami, wtedy nabierają chęci i odwagi, aby wyruszyć w mniej znane strony.

Jaki jest udział Polaków mieszkających w Paryżu w kreowaniu wizerunku Polski jako celu turystycznych wojaży?

Jesteśmy narodem, który w następstwie różnych wydarzeń historycznych rozprzeczł się w różne strony świata, a w związku z tym Polaków jest wszędzie bardzo wielu. Najważniejsze jest w pewnym sensie dawanie dobrego przykładu oraz integrowanie się ze środowiskiem, w którym żyje się na co dzień. Nie chcę uogólniać, ale czasem zniechęca mnie postawa części Polonii, która trzyma się tylko we własnych kręgach. Mam duże doświadczenie związane z moją pracą w Brukseli, gdzie również zajmuję się promocją Polski. Stąd wiem, że kiedy w mieście jest dużo polskich sklepów, szkół, następuje mimowolna separacja od spote-

czeństwa francuskiego czy belgijskiego. A tak naprawdę wydaje mi się, że najlepszy przekaz dotyczący Polski stanowią Polacy, którzy są zintegrowani ze środowiskiem, w którym żyją, ale są patriotycznie nastawieni do swojego kraju, mają ochotę o nim opowiadać czy zabrać tam swoich znajomych. □

Dorota Abdelmoula

„Na wszystkie sprawy pod niebem jest wyznaczona godzina...”

(por. Koh 3, 1ns)

Witam serdecznie szanowny czytelniku, nie zapominający o mądrym powiedzeniu: „czytam i więcej wiem, czytam i staję się mądrzejszy...”, a redakcji „Głosu Katolickiego” już w pierwszym zdaniu gratuluję nowej szaty tygodnika, który znam i czytam już 26 lat!

Parafia St. Leu – St. Gilles w Bagnolet (93170) – 10 km od centrum Paryża – do 1966 r. należała do diecezji paryskiej, a od września 1966 r., po reorganizacji dwóch diecezji Ile-de-France (paryskiej i wersalskiej) i utworzeniu 8 diecezji w granicach 8 departamentów, znalazła się w diecezji Saint Denis, która od 15 marca 2009. ma nowego biskupa (już czwartego w 44-letniej historii). Jest nim bp Pascal Delannoy, wcześniej biskup pomocniczy diecezji Lille.

O powstaniu polskiego ośrodka w tym podparyskim miasteczku (35 tys. mieszkańców, ok. 10 tys. chrześcijan), na prośbę rektora PMK we Francji, ks. inf. Stanisława Jeża, zdecydował bp Olivier de Berranger, prosząc o polskiego kaptana ze Zgromadzenia Księży Chrystusowców! W parafii jest aż pięć miejsc kultu, ale na Msze św. w języku polskim wybraliśmy najstarszy kościół, istniejący od XII w., odrestaurowany przez państwo i oddany do użytku parafii 17 grudnia 2000 r. Patronem kościoła są święci z v w.: Francuz Sanctus Lupus – patron pasterzy (po francusku: St. Leu) i Włoch Sanctus Agidius – również patron pasterzy (po francusku: Gilles). W latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych XX w. w parafii Bagnolet swój ośrodek mieli Portugalczycy i Włosi z Mszami św. w ich ojczystych językach. Starsi parafianie pamiętają i wspominają to, że kohabitacja wychodziła im na dobre! Dlatego w miarę łatwe było zorganizowanie polskiego ośrodka duszpasterskiego.

Klub sportowy Alsace de Bagnolet (istniejący od 1908 r., założony jako patronat przez ówczesnego proboszcza parafii, dziś także miejsce na spotkania, zabawy, sport itd.)

oddadł do naszego zagospodarowania i użytku jeden ze swoich budynków i tak powstała tzw. „Polska salka” (50 m²) z miejscem na katechizację i spotkania parafialne. Prawie dwa lata temu (1.10.2008.) w ramach klubu powołaliśmy do istnienia sekcję kulturalną o nazwie „Polka”. Klub Alsace de Bagnolet z 16 sekcjami sportowymi należy do FSCF (Fédération Sportive et Culturelle de France, do 1968 r. Fédération Sportive et Catholique de France, tzn. Federacja Klubów Sportowych, Teatrów, Zespołów Muzycznych i Tanecznych o chrześcijańskich korzeniach). Już czwarty rok jestem kapłanem tej Federacji w naszej diecezji, biorąc aktywny udział w uroczystościach rocznicowych czy rozpoczęciach sezonów sportowych. W diecezji jest 16 klubów FSCF, w całej Francji 240. Raz do roku, w różnych miastach Francji organizowany jest Kongres, w którym bierze udział ok. tysięcy uczestników, w tym 16 kapłanów. Z racji roku kaptłańskiego spotkanie 2009/2010 miało miejsce w Villefranche. Głównym celebrem Mszy św., sprawowanej w ogromnej sali kongresowej dla wszystkich delegatów, był Prymas Francji – abp Lyonu (od 2002 r.), ks. kard. Philippe Barbarin. Mszy św. w Ars (10 km od Villefranche) u grobu św. Jana Marii Vianney’a dla ok. 200 delegatów ja miałem szczęście przewodniczyć i wygłosić okolicznościową homilię, podkreślając to, że duchowieństwo katolickie, a więc głównie księża, w historii naszej cywilizacji byli tymi, którzy zorganizowali szkolnictwo, kluby sportowe itd., czyli życie religijno-kulturalno-sportowe! Na tym kongresie wybrano mnie również delegatem na pierwsze spotkanie katolickich klubów sportowych Europy w Krakowie w dniach 7-11.04.2010. Delegacja francuska liczy 15 osób.

A teraz o parafii: pierwszą Mszę św. w języku polskim celebrowaliśmy tu w dniu Bożego Narodzenia 2000 roku po Mszy św. w języku francuskim, a była to już 12.30, i tak zostało do dziś – w każdą niedzielę i święta

spotykamy się o 12.30. Od kilku już lat w każdy pierwszy piątek miesiąca o 18.00 mamy wystawienie Najświętszego Sakramentu, spowiedź, różaniec, Koronkę do Miłosierdzia Bożego, w wielkim poście Drogę Krzyżową, a o 19.30 Mszę św. Regularnie ze wspólnotą francuską gromadzimy się w Środe Popielcową, Wielki Czwartek, na ceremoniach Wielkiej Soboty, w Dzień Zaduszny, na Mszy św. Dziękczynnej na zakończenie Starego Roku i w Nowy Rok!

Polską wspólnotę odwiedził już bp Olivier de Berranger, bp Stanisław Stefanek SChr., rektor PMK we Francji, przełożeni zgromadzenia Księży Chrystusowców, wielu kapłanów i misjonarzy. Przyjeżdża do nas młodzież między innymi z Polski, ze Słowacji, z Austrii, z Niemiec, z Anglii, Hiszpanii, z Włoch, korzystając z noclegów w salach sportowych, kościoła St. Leu – St. Gilles i bliskości metra linii nr 3 (Gallieni).

Do grona ministrantów zapisanych jest 20 osób (dziewczeta i chłopcy w wieku od 6 do 16 lat). Ich opiekunem od początku jest p. Mięcisław Czyrek, odpowiedzialny za Grupę Liturgiczną (czytania, śpiew) i pełniący równocześnie funkcję Akolity, pomagając w rozdawaniu Komunii św. Dla dzieci w wieku przedszkolnym raz w miesiącu wyświetlamy film. Spotkania przygotowują katechetki: p. Bożena Paroulos i p. Edyta Kogut. Również w niedziele odbywa się katechizacja dla dzieci, które już mają za sobą Pierwszą Komunię św. A katechetami są również p. Irena Drzazga-Kolano i p. Piotr Bocko. Na katechizację w języku polskim przyjmujemy dzieci uczęszczające do szkół polskich lub na kursy języka polskiego. Warto wiedzieć, że przyjmujemy do Pierwszej Komunii św. dzieci przygotowane w polskich szkołach. Oczywiście wszystkie dzieci mają raz w roku spotkania ze Św. Mikołajem (jest ich zawsze ok. setka), a w miarę regularnie różne niespodzianki w czasie niedzielnych Mszy św... Szczególnie wyciszają się i z ogromnym zaangażowaniem uczestniczą w liturgii chrztu świętego małych dzieci! A te, które nie wyjadą na święta Wielkanocne, będą miały szansę zobaczyć ślub na Mszy św. o 12.30 w Poniedziałek Wielkanocny.

Niemal od pierwszych spotkań na początku Mszy św. jest dziesięciminutowa lekcja katechizmu, historii, felietony „Spróbuj pomyśleć!”

Ks. J. Wąchata z ks. Gerardem

Diakon Lionel Boistuaud

Père Marc Leveillé-Nizerolle

Ks. Józef i Père Marc

nagrywane z Radia Mariuja, etc. W niedziele Adwentowe i Wielkiego Postu, jako dziękczynienie po Komunii św., słuchamy krótkich refleksji na temat czytanej Ewangelii autorstwa biskupa Józefa Zawitkowskiego. Wszystkie listy, odezwy, informacje otrzymywane z biura PMK w czasie ogłoszeń rozdawane są w formie fotokopii. Regularnie wydawany jest też biuletyn z niezbędnymi informacjami.

Od kilku lat dla polskiej wspólnoty homilie głoszą księża francuscy i diakon. Trzy kolejne niedziele Wielkiego Postu (28.02., 7.03. i 14.03.) to spotkania z księżmi francuskimi (Marc Leveillé-Nizerolle, Gérard Toussaint i diakon Lionel Boistuaud), z którymi jesteśmy w EP (Equipe Pastorale – Ekipa Pastoralna) – przemawiają do nas po francusku, a homilie tłumaczą na bieżąco. Pierwsza niedziela (21.02.) otrzymała tytuł: „IL EST ECRIT... (napi-sane jest...)”. Odpowiednie afisze i hasła przygotowywała francuska Grupa Liturgiczna. Homilie poświęciłem współczesnym pokusom diabła niszczącym nasze życie rodzinne, parafialne, społeczne, takim jak: pośpiech, gonitwa za tym, aby mieć więcej, źle wychowywane dzieci, brak odpoczynku i wypoczynku, brak czasu na lekturę, modlitwę, Msze św....

Druga niedziela: „ECOUTE-LE... (słuchajcie go...)”. Tematem było Przemienienie na Górze, a oto fragment homilii ks. Marka: „Décidément, aujourd'hui est le jour des dépaysements. Nous suivons Jésus sur la montagne où il va être transfiguré. Vision qui nous dépasse, avec des personnages morts depuis longtemps, Moïse et Elie, nuée de l'Esprit, parole du Père qui invite à écouter son Fils. ... Ce dimanche nous invite à contempler la Lumière de Jésus dans la gloire, mais aussi dans les ténèbres de sa Passion dont il sortira vainqueur pour lui-même et pour nous entraîner à sa suite.” („To, co dzisiaj słyszeliśmy, wydaje się nam czymś obcym... Idziemy na Górę, gdzie Jezus się przemienił, obok Ci, których już dawno nie ma... i głos Ojca: Słuchajcie Go... Ale właśnie ta niedziela zaprasza nas do kontemplacji ŚWIATEŁA, którym jest Jezus, i CIEMNOŚCI, jaką jest Jego Męka, z której wychodzi jako zwycięzca i nas zaprasza, aby iść Jego śladami...”) Ks. Marek podziękował p. Tuli Szulz za aktywne reprezentowanie polskiej wspólnoty w EAP (Equipe Animation Paroissial – Ekipa Animująca Duszpasterstwo), a że była to niedziela rozpoczynająca „Denier de l'église” (ofiary na kościół i jego działalność), mówił o kopertach wystanych do wszystkich parafian, z uśmiechem przypominając sobie

czasy, kiedy chodził po domach i traktowany był jak listonosz lub pracownik zajmujący się kosztami na śmieci czy strażak dający kalendarz i... otrzymujący kilka piędzów. „Denier de l'église” to wyraz wiary i autentycznego zaangażowania w życie wspólnoty.

Niedziela trzecia: „DIEU EST PATIENT... (Bóg jest cierpliwy...)”, z homilią ks. Gerarda. Ewangelia to dwa tragiczne zdarzenia – przypomnijmy sobie – i drzewo figowe nie dające owoców! „Qu'est-ce que j'ai fait ou bien pas fait pour mérite cela?... Exemple les gens d'Haiti... du Chili... les habitants de Vendée en Charente Maritime... genre de questions qu'on entend depuis toujours... Comme on le lit dans l'Évangile, Dieu est patient, à l'exemple de ce vigneron qui attend que l'arbre donne du fruit...” („Co takiego zrobiłem, że spotkało mnie takie nieszczęście... Ludzie na Haiti... w Chile... mieszkańcy francuskich departamentów... wieczne pytanie... Jak czytamy w dzisiejszej Ewangelii, Bóg jest cierpliwy i czeka, jak właściciel winnicy aż przyniesiemy owoc... nawrócenia!”) Ks. Gerard dziękował za oznaki sympatii, jakie otrzymał w czasie choroby, (leczenie trwało 8 miesięcy) i pomoc materialną okazaną przez naszą wspólnotę z okazji pogrzebu jego Mamę. Życzył sobie byśmy jako kaptani, nie tylko w roku kaptaniskim, byli cierpliwi jak właściciel winnicy!

Czwarta niedziela to „Wiosna Solidarności” w naszej parafii, zorganizowana przez diakona i jego małżonkę. To on głosił homilię na temat przypowieści o Synu Marnotrawnym. Temat niedzieli: „DIEU EST PARDON... („Bóg jest miłosierny...)”. Lionel mówił: „Du 13 au 21 mars 2010, les communautés chrétiennes sont invitées par Mgr Pascal DELANNOY, évêque de Saint-Denis, à vivre un « Printemps de la solidarité ». Il s'agit de rendre visibles en ce temps de Carême les chrétiens qui interviennent dans

des actions solidaires, des mouvements, des groupes d'Église ou dans la société civile. La solidarité est en effet un des piliers de la vie de l'Église: « Que celui qui aime Dieu aime aussi son frère ». („Od 13 do 21 marca 2010 wszystkie parafie naszej diecezji zostały zaproszone przez Biskupa Ordynariusza do przeżycia «Wiosny Solidarności». Chodzi o to, by w sposób konkretny chrześcijanie pokazali, jak przeżywają czas Wielkiego Postu tam, gdzie jest ich miejsce w codziennym życiu. Solidarność to jeden z głównych filarów życia Kościoła: kto mówi, że kocha Boga, niech kocha też i brata...!”) Solidarność to np. więcej czasu bezinteresownie poświęconego drugiemu człowiekowi, to zaangażowanie w grupach działających w Kościele, to pójście do głosowania... Jeżeli nie mamy na nic czasu, jeżeli nie potrafimy nic zrobić bezinteresownie, nie zrozumieliśmy, co to znaczy być solidarnym! A Wy, Polacy – zakończył – lepiej niż My, Francuzi, rozumiecie słowo Solidarność! Tłumacząc Jego słowa, zapytałem: Czy naprawdę jesteśmy solidarni jako Polacy i Chrześcijanie?

Niedziela piąta ma tytuł „DIEU EST AMOUR... (Bóg jest miłością...)”. Tematem jest spotkanie Jezusa z kobietą cudzożoną, a w homilii mówiłem o sensie drogi krzyżowej, która pokazuje bezgraniczną miłość Boga do człowieka, nawet wtedy, gdy jest na dniu swojej moralności... Przypomniałem też Przykazania Kościelne i Główne Prawdy Wiary.

Na wszystkie sprawy pod niebem jest wyznaczona godzina... Bóg daje nam czas... w konkretnym kontekście historycznym i mówi do każdego z nas, że tak umiłował świat, że dał swojego Syna Jednorodzonego, aby każdy, kto w Niego wierzy, nie zginął, ale miał życie wieczne! (J 3,16).

Zmartwychwstał Pan! Alleluja

ks. Józef Wąchata SChr.

Witam serdecznie!

Może zainteresuje Was wiadomość, że polska drużyna – FC Polonia – wygrała turniej halowy organizowany „en soutien à Haiti et à son peuple” w podparyskim St Cloud.

W turnieju brało udział 16 drużyn i to właśnie Polacy okazali się najlepszą drużyną.

Myszę, że fajnie byłoby, gdyby „Głos Katolicki” to opublikował.

Poniżej „link” do tego wydarzenia – <http://www.amisca.org/football/presentation-tournoi-en-salle-2010>

Pozdrawiam serdecznie
Tomasz

Bardzo się cieszymy i gratulujemy!!!

Redakcja

KATECHEZA

Pusty grób Jezusa

1. Przy okazji przeżywania różnych rocznic stajemy nad grobami rodzinnymi, miejscami pochówku bohaterów wiary: świętych i męczenników, nad grobami bohaterów walki o niepodległość narodu, uczonych i twórców kultury. Głębokie „rekolacje” można przeżyć, nawiedzając cmentarze na warszawskich Powązkach, w Laskach czy Palmirach. Nagrobne kamienie, krzyże i wypisane sentencje wymownym milczeniem napominają i napełniają duszę przechodnia głęboką treścią.

2. Jest na świecie jeden grób, pusty grób Jezusa z Nazaretu, położony na jerozolimskiej Golgocie, który przez wieki spełnia przepowiednię Chrystusa: „Jeżeli ci umilkną, kamienie wołać będą” (Łk 19,40). Pusty grób Jezusa jest pierwszym ogniwem głoszenia orędzia paschalnego, fundamentalnej prawdy chrześcijaństwa o Zmartwychwstaniu Chrystusa. Po śmierci na krzyżu, udokumentowanej przez rzymskiego setnika przebicciem boku, Jezus został pochowany w Wielki Piątek nieopodal miejsca kaźni i śmierci w grobowcu Józefa z Arymatei. W Wielką Niedzielę o świecie trzy niewiasty nawiedziły grób i nie znalazły w nim ciała Jezusa, a „dwaj mężczyźni w lśniących szatach” (Łk 24,4) oznajmili, że „nie ma Go tutaj; zmartwychwstał” (Łk 24,6). Powiadomieni o tym apostołowie Piotr i Jan przybiegli i ujrzeli pusty grób z leżącymi w nim pogrzebowymi płótnami i chustą. Na ten widok apostoł Jan „ujrzał i uwierzył” (J 20,8) w zmartwychwstanie Pana. Pusty grób sam w sobie nie jest bezpośrednim dowodem na zmartwychwstanie Jezusa;

nieobecność ciała można by wyjaśnić inaczej (por. kkk 640), na przykład przetożeniem w inne miejsce, jak sądziła przez chwilę Maria Magdalena, (J 20,13) lub celową kradzieżą ciała przez uczniów Jezusa, jak to z kolei rozgłaszali zakłopotani członkowie Sanhedrynu (Mt.28,11–15). Na przestrzeni wieków powstało jeszcze wiele innych hipotez usiłujących pozbawić fakt pustego grobu mocy dowodowej na zmartwychwstanie Jezusa, jak hipoteza letargu lub zapadnięcia się ciała w szczelinę pękniętej skały podczas trzęsienia ziemi. Tej ostatniej hipotezie przeczy obecność płócien w grobie, które przylegały szczelnie do ciała pogrzebanego Jezusa, a urzędowe stwierdzenie śmierci przez straż rzymską, czuwającą przy skazańcu aż do przebiccia boku włócznią, wyklucza możliwość pozostawiania Jezusa w stanie letargu.

3. Pusty grób Jezusa stał się bulwersującą zagadką dla apostołów, niewiast, szczególnie zaś dla tych, którzy dożyli wszelkich starań, by uśmiercić Nazarejczyka i w ten sposób wyciszyć i wygasić jego mesjańskie orędzie ogłaszające nadzieję zbawienia. Pusty grób Jezusa jest faktem historycznym, ale wyjaśnienie tego faktu i jego interpretacja może być wieloraka. Nie wskazywałaby ona jednoznacznie na cud Zmartwychwstania, gdyby zabrakło określanych mianem chrystofanii spotkań Zmartwychwstałego z wybranymi ludźmi. Ich świadectwa w powiązaniu z faktem pustego grobu stały się argumentem za historycznością faktu zmartwychwstania Jezusa (por. kkk 643). „Dla ludzi dobrej woli odkrycie [pustego grobu] stało się pierw-

na niedzielę 11 kwietnia

szym krokiem ku uznaniu faktu Zmartwychwstania jako prawdy, której nie można odrzucić” (Jan Paweł II, Katecheza o pustym grobie z 1 lutego 1989 r.). Przeżywając corocznie Święte Triduum Paschalne, a nawet każdą Mszę Świętą, która jest uobecnieniem śmierci i Zmartwychwstania Chrystusa, powinniśmy ustawicznie ożywiać naszą wiarę w zmartwychwstanie Pana i być zawsze gotowi do obrony wobec każdego, kto domaga się od nas uzasadnienia tej nadziei, która w nas jest (por. 1 P, 3,15). 4. Zapamiętajmy: „Pusty grób i leżące płótna oznaczają, że ciało Chrystusa dzięki mocy Bożej uniknęło więzów śmierci i zniszczenia; przygotowują one uczniów na spotkanie Zmartwychwstałego” (kkk 657). Ów grób jest „niemyim świadkiem centralnego wydarzenia ludzkiej historii: Zmartwychwstania naszego Pana Jezusa Chrystusa. Przez niemal dwa tysiące lat ten pusty grób świadczył o zwycięstwie Życia nad śmiercią” (Jan Paweł II, Homilia w bazylice Grobu Pańskiego z 26 marca 2000 r.).

ks. Ireneusz Wrzesiński

A retenir : Le tombeau vide et les linges gisants signifient que le corps du Christ a échappé aux liens de la mort et de la corruption par la puissance de Dieu (CEC 657). Ce tombeau est un „muet témoin de l'évènement central de l'histoire humaine : la Résurrection de notre Seigneur Jésus Christ. Pendant presque deux mille ans ce tombeau vide témoignait de la victoire de la Vie sur le mort” (Jean-Paul II, homélie dans la basilique du Tombeau du Seigneur, le 26 mars 2000).

Ukazywanie się Zmartwychwstałego Jezusa

1. W Ziemi Świętej, nad Jeziorem Galilejskim, już w starożytności stał kościół nazywany dzisiaj Kościołem Prymatu. Wewnątrz tej małej świątyni znajduje się płaska skała wyraźnie wznosząca się przed ołtarzem. Od samego początku jest ona czczona jako stół, na którym Chrystus spożywał z uczniami posiłek po swoim Zmartwychwstaniu. „A kiedy zeszli na ląd – opowiada św. Jan – ujrzeli żarzące się węgle, a na nich ułożoną rybę oraz chleb” (J 21,9). Swoją opis Ewangelista kończy udzieleniem przez Zmartwychwstałego władzy pasterskiej Szymonowi: „Paś owce moje! Paś baranki moje!”

2. Ukazywanie się Chrystusa zmartwychwstałego wybranym ludziom – w tym przypadku Piotrowi i Apostołom – teologia nazywa chrystofaniami. Zmartwychwstały Chrystus „dał się widzieć” i w jakiś niezwykle sposób pozwolił doświadczyć swojej nadprzyrodzonej obecności. Wśród tych świadków Chrystusa zmartwychwstałego były niewiasty (por. Mt 28,9–10; J 20,11–18), apostołowie z Piotrem na czele, uczniowie, był wreszcie Szawel z Tarsu (por. 1 Kor 15, 5–8). Chrystofanie przeżywali ludzie o różnym temperamencie i poziomie wykształcenia. Nie spodziewali się zobaczyć żywego Pana. Niemal wszyscy – zanim je przeżyli – byli w stanie przygnębienia, smutku, nierzadko i strachu przed starszyzną żydowską. Nie ma niczego, co by wskazywało na istnienie jednostkowej czy grupowej egzaltacji, która mogłaby doprowadzić do zbiorowej psychozy i wymyślenia czy wytworzenia patologicznych wizji jako kompensacji przeżytego rozczarowania (por. Jan Paweł II, Kate-

cheza o „pustym grobie” z 1 lutego 1989 r.).

3. Jezus podczas chrystofanii nie ukazywał się jako „duch”, jak początkowo uważali niektórzy apostołowie. On sam wyprowadza ich z tego błędu: „Zatrwożonym i wylęknętym zdawało się, że widzą ducha. Lecz On rzekł do nich: Popatrzcie na moje ręce i nogi: to Ja jestem. Dotknijcie Mnie i przekonajcie się: duch nie ma ciała ani kości, jak widzicie, że Ja mam” (Łk 24,39–40). Jezus ukazuje się w ciele, ale przemienionym, które teologia nazywa ciałem uwielbionym. Nie podlega ono prawom fizycznym i nie należy już do fizycznego świata. Świadczą o tym choćby następujące relacje Nowego Testamentu: Uczniowie idą do Emaus i rozmawiają z Jezusem, nie rozpoznając Go: „oczy ich były niejako na uwięzi, tak że Go nie poznali” (Łk 24,16), lecz gdy zasiadł z nimi przy stole, „oczy im się otworzyły i poznali Go, lecz On zniknął im z oczu” (Łk 24,31). Do apostołów zgromadzonych w wieczerniku „Jezus przyszedł mimo drzwi zamkniętych” (J 20,26). Ciało Chrystusa podczas Zmartwychwstania przeszło w nową, tajemniczą dla nas, nadprzyrodzoną rzeczywistość. Zmartwychwstały, pozostając w pełni człowieczeństwa, nie należy odtąd do rzeczywistości w taki sam sposób jak inni ludzie i w tym sensie każdą chrystofanię należy uznać za zjawisko nadprzyrodzone. W epoce cywilizacji obrazu i eksperymentu wszelkie sprawy, również te religijne, chcielibyśmy poddać weryfikacji naukowej. Autentyczne przeżycia religijne dokonują się przy współdziałaniu rzeczywistości fizycznej i nadprzyrodzonej, dlatego przekraczają możli-

na niedzielę 18 kwietnia

wości eksperymentu naukowego. W sprawie autentyczności chrystofanii jesteśmy zdani na wiarygodność świadków. Apostołowie, świadkowie chrystofanii, zastępują na zaufanie. Znali „sprawę Jezusa z Nazaretu” (Dz 10,38) z autopsji. Byli zdrowi fizycznie i psychicznie, o czym świadczą skuteczność ich misji. Jako ludzie fizycznej pracy, wymagającej twardego realizmu na co dzień, niedowierzający i długo wątpiący, z wolna dochodzili do radosnej i nieugiętej pewności, że „Pan rzeczywiście zmartwychwstał” (Łk 24,33).

Czy wierzę świadectwom apostołów, które przez Ewangelię dotarły i do mnie? Czy można zasadnie posądzić ich o świadome kłamstwo, gdy za głoszoną prawdę o Zmartwychwstaniu płacili prześladowaniami, męką i śmiercią?

4. Zapamiętajmy: Chrystofanie to ukazywanie się i osobowe spotkanie apostołów i innych uczniów z Chrystusem zmartwychwstałym. Chrystofanie są wydarzeniami historycznymi, ponieważ świadkowie tych zdarzeń przeżywali spotkania ze Zmartwychwstałym w konkretnych realiach czasowych i geograficznych. Nasza wiara w Zmartwychwstanie opiera się ostatecznie na przyjęciu ich świadectwa.

ks. Ireneusz Wrzesiński

A retenir : Les Christophanies ce sont les apparitions et les rencontres personnelles des apôtres et d'autres disciples avec le Christ ressuscité. Les Christophanies sont les événements historiques puisque leurs témoins ont vécus les rencontres avec le Ressuscité dans les concrètes circonstances du temps et des lieux. Notre foi en la Résurrection est fondée sur l'acceptation de leur témoignage.

Małżeństwo & rodzina W SERCU BOGA

Weekend skupienia dla małżeństw, którego celem jest nakarmić się Słowem Bożym i odkryć łaskę modlitwy osobistej i w małżeństwie. Jako owoc Sakramentu Małżeństwa dla tych, którzy chcą budować i rozwijać przymierze, jakie proponuje im Bóg.

Weekend poprowadzi Lyliane Caillaux

CZAS DLA WASZEGO MAŁŻEŃSTWA

17-18 kwietnia 2010

Otwarty dla wszystkich małżeństw; czas, aby zrobić bilans wspólnego życia, aby użyć głębi wzajemnych relacji, aby zastanowić się nad tym, co można zmienić, co wprowadzić nowego; poświęcić czas na rozmowę i wspólną modlitwę; przeżyć pojednanie i uzdrowienie w małżeństwie; ubogacające dzielenie z innymi małżeństwami.

Sobota 17 kwietnia 2010: od 13³⁰ do 21³⁰
Niedziela 18 kwietnia 2010: od 9³⁰ do 17⁰⁰

Aby małżonkowie mogli jak najgłębiej wejść w obecność i zasłuchanie się w Boga, ten weekend jest organizowany bez dzieci. **Miejsce:** L'Eglise Saint Joseph (Kościół Świętego Józefa), 9, rue Edmond Dubuis, 92000 Nanterre – RER A Nanterre Préfecture.

Zapisy przez telefon: 06 62 14 42 03
Koszta: 30 € (należy przynieść Biblię oraz piknik na sobotę i niedzielę. Ciasta i ciepłe napoje ofiarowane)

Organizacja Arka

Zapewnione tłumaczenie na język polski.

Lyliane Caillaux bibliстка, obecnie wdowa (od 1999). Po nawróceniu w wieku 20 lat z ateizmu razem z mężem, diakonem, podejmowała wiele inicjatyw w kościele katolickim, m.in. założenie w 1982 ekumenicznego radia Timothée, zainicjowanie grup kościoła domowego. Od początku swojego zaangażowania Lyliane związana jest z odnową charyzmatyczną, w szczególności posługą uzdrowienia wewnętrznego.

„Znak Krzyża - syntezą naszej wiary”

135 Europejska Pielgrzymka Polaków do Lourdes (12-16 maja 2010)

Pielgrzymka organizowana przez Polską Misję Katolicką we Francji pod przewodnictwem Jego Ekscelemji ks. bp Włocławek Polaka i kierownictwem ks. inf. Stanisława Jeża, Rektora PMK. Anima, ja – ks. prał. Krystian Gawron, wicerektor PMK. i ks. Kazimierz Kępcz. Organizacja – Polskie Zjednoczenie Katolickie Regionu Paryskiego.

Czy byłeś już w Lourdes?

Jeśli nie, wybierz się z nami, na spotkanie z Matką Bożą, która tam objawiła się od 11 lutego do 16 lipca 1858 r., przynosząc światu wezwanie do modlitwy i pokuty. Bernadeta Soubirous o tym miejscu powiedziała: „To było moje niebo”. Dziś miliony ludzi przybywają tu, aby się modlić, oczyścić serce, dotknąć skały, napić się wody z cudownego źródła, zapalić świecę.

Czynimy to świadomi, że weszliśmy w trzecie tysiąclecie. Bądźmy Jej apostołami. Chcemy więc prosić Maryję, by rozpaliała w nas „pochodnię wiary, byśmy umieli nieść ją przez trzecie tysiąclecie.” Ona, jak mówił Papież do Polaków w Rzymie, jest „doskonałym wzorem wiary, która nie zna lęków i kompromisów”.

INFORMACJE, PROGRAM I ZAPISY: (do 15 kwietnia) – w parafiach polskich, w biurze Polskiej Misji Katolickiej (263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris; tel. 01 55 35 32 32, fax. 01 42 96 19 89, e-mail: pmk@club-internet.fr) – przy zapisach wpłacamy całość lub zaliczkę (30% opłaty – reszta do uregulowania przed 15.04.10). Wpłaty można dokonywać gotówką lub czekiem na adres: Aumônerie Polonaise Rektorat – CCP 041 Paris 23 343 69 N, z dopiskiem „Pielgrzymka do Lourdes”. Późniejsze zgłoszenia – tylko w zależności od możliwości zakwaterowania i transportu, opłacamy całość kosztów udziału.

KOSZTA UDZIAŁU: Autokar z Paryża + noclegi z utrzymaniem – 230 €; noclegi z utrzymaniem + opłata pielgrzymkowa – 135 €; opłata pielgrzymkowa od osoby – 20 € (dla osób, które same organizują dojazd, hotel i utrzymanie); Specjalna oferta dla dzieci od 4 do 11 lat – Autokar z Paryża + noclegi z utrzymaniem (a – 1 dziecko bezpłatnie, jeżeli z rodzicami, b – 1 dziecko bezpłatnie, drugie i następne – 50%, jeżeli z rodzicami).

DOM POLSKIEJ MISJI KATOLICKIEJ „BELLEVUE” W LOURDES

Dom Polskiej Misji Katolickiej w Lourdes czeka na nasze przybycie. Możemy w nim spędzić czas na modlitwie i wypoczywać, oglądając piękne pasmo Pirenejów. Dom prowadzony jest przez Siostry Najświętszej Rodziny z Nazaretu (Nazaretanki).

Bliższych informacji udzielają:

La Maison de la Mission Catholique
Polonaise „Bellevue”

Route de Bartrès, 65 100 Lourdes
tel. 05 62 94 91 82, fax. 05 62 42 08 75,
e-mail: pmk-lourdes@club-internet.fr

foto: A. Głowacka

II Europejskie Spotkanie Młodzieży Polskiej – Lourdes 12 – 16 maja 2010 r.

Tym razem Spotkanie w Lourdes będzie trwało cztery dni! Oprócz oczywistego programu Europejskiej Pielgrzymki z motto: „Znak Krzyża – syntezą naszej wiary” Młoda Polonia podjmie wyzwanie współtworzenia polonijną tożsamości i współdziałania w Europie. **W spotkaniu weźmie udział nowy Duszpasterz Polonii, Ksiądz Biskup Włocławek Polak.**

Program:

Środa (12 maja): Przyjazd do Lourdes i rozlokowanie w miejscu zamieszkania.

Czwartek (13 maja): Msza Święta Międzynarodowa. Zwiedzanie Sanktuarium.

Piątek (14 maja): Droga Krzyżowa. Stawianie Pielgrzymkowego Krzyża. Wycieczka w Pireneje na granicę hiszpańsko-francuską.

Sobota (15 maja): Msza Święta w Grocie Objawień. Adoracja Eucharystyczna. Wieczorem spotkanie przy ognisku – Dom PMK „Bellevue”.

Niedziela (16 maja): Msza Święta Międzynarodowa. Obiad i powrót do domu.

Warunki jak rok temu: 25 € za każdy dzień z pełnym utrzymaniem (4x25 € = 100 €)

Zgłoszenia należy kierować na adres: Polska Misja Katolicka, 263 bis rue Saint Honoré, 75001 Paris; e-mail: pmk@club-internet.fr albo ks.krystian.gawron@gmail.com. Przy zgłoszeniu należy uiścić minimum 25 €. Czeki wystawiamy na: Aumônerie Polonaise z dopiskiem: „Drugie Spotkanie Młodzieży”.

Dojazd organizuje sobie każdy w swoim zakresie. Wiadomo: im wcześniej – tym lepiej.

ks. inf. Stanisław Jeż, Rektor PMK we Francji

A D W O K A T

Piotr Dmochowski

Docent Uniwersytetu Paryż X

253, av. Daumesnil, 75012 Paris

Przyjmuje tylko na umówione spotkania

www.polski-adwokat-paryz.com

e-mail: p.dmochowski@noos.fr

tel. 01 39 58 32 47

Institut privé France-Europe Connexion

établissement privé d'enseignement supérieur

enregistré au Rectorat de l'Académie de Paris

SZKOŁA JEZYKA FRANCUSKIEGO

ZAPISY PRZEZ CAŁY ROK

10 godz., 6 godz. lub 4 godziny tygodniowo

20 godzin tygodniowo: **STATUS STUDENTA** - UBEZPIECZENIE

Zaświadczenie honorowane przez Prefekturę Policji i Ministerstwo Pracy

przygotowanie do egzaminów DELF, DALF i TCF

Cena: od 89 euro za miesiąc. Metro obok szkoły!

Zapisy przez cały rok: 5, rue Sthrau - 75013 Paris (M' Olympiades)

Sekretariat otwarty codziennie od poniedziałku do piątku

od godz. 10 do godz. 14 i od godz. 17 do godz. 19,

w sobotę od godz. 10 do godz. 13.

TEL./FAX: 01 44 24 05 66.

Site: www.ifec-paris.fr; e-mail: ifec@free.fr

ZMIEN SWÓJ STARY KOMPUTER... NA NOWY I SZYBK!

bez wychodzenia z domu. w wybranym przez Ciebie terminie

za jedyne **249 EURO.**Umów się na spotkanie: **06 23 28 07 44; 02 38 97 08 93.**

PROBLEMY Z KOMPUTEREM?

tania, szybka i fachowa pomoc u klienta w domu lub w firmie.

- SERWIS sprzętu informatycznego
- MONTAŻ i modernizacja komputerów
- DORADZTWO przy zakupie
- INDYWIDUALNE szkolenia i korepetycje
- INSTALACJE sieci komputerowych
- INTERNET
- INSTALACJA i utrzymanie systemów operacyjnych

Windows 98/ME/XP, GNU/Linux, BSD - wersje polskie i francuskie
wszystko za rozsądną cenę, w dogodnym miejscu i czasie.**ZADZWOŃ: 06 23 28 07 44; 02 38 97 08 93.**

Poszukujemy małych firm podwykonawczych, zarejestrowanych we Francji. Specjalizujemy się w układaniu cienkowarstwowych tynków dekoracyjnych (wewnętrznych).
Gwarantujemy szkolenie i ciągłość pracy.

Tel. 06 14 19 98 58 (prosić Leszka)

technique@signaturemurale.com

TANIO I SZYBKO ZAŁATWIĘ SPRAWY URZĘDOWE:

- CAF, RSA, CMU, Mutuelle
- Pôle Emploi, Chômage
- Ubezpieczenia, bank
- Telefon, Internet
- EDF, GDF i wiele innych

Tel. 06 66 42 64 08 po 13⁰⁰, e-mail: cng_cng@op.pl

Studium Filozoficzno-Etyczno-Spoleczne im. Jana Pawła II organizuje

kurs języka angielskiego dla początkujących

Zajęcia rozpoczną się od 1 lutego 2010 i będą odbywać się
w salce przy kościele polskim przy placu Concorde

Szczegółowe informacje w sekretariacie Studium:

236 bis, rue Saint Honoré; tel. 01 42 60 66 58

wtorki i środy 9.00-12.30, czwartki i piątki 16.00-19.00

Lourdes

CENTRUM HISTORYCZNE

10 minut pieszo od Sanktuarium
i dworca SNCF**Pokoje i studia
do wynajęcia w willi**
- pełen komfort

T. 06 14 03 59 52 (także po polsku)

e-mail: decb@wanadoo.fr

A D W O K A T

MARTA CICHOSZ

61, av.

de la Grande Armée

75016 Paris

tel. 01 45 66 00 56

06 03 10 45 87

martacichosz@free.fr

PRZYJMUJĘ TYLKO NA UMÓWIONE SPOTKANIA

S A R L F R A N - P O L M . A .

Dystrybucja artykułów polskich

Sprzedaż hurtowa, detaliczna, realizacja indywidualnych zamówień okolicznościowych

**ciasta • wędliny • ryby • pieczywo • nabiał •
słodczyce • napoje • prasa • książki • filmy DVD****Codziennie świeża dostawa.** Towary na zamówienie z dostawą do domu gratis*Zapraszamy od wtorku do soboty w godzinach od 9⁰⁰ do 20⁰⁰

*przy zamówieniu minimum 50 €

230 rue Paul et Camille Thomoux, 93330 Neuilly sur Marne; tel. 01 41 54 09 85 lub 06 42 83 53 59

SARL Au Capital de 50 000 €; N°SIRET: 498 769 801 00016; R.C.S. BOBIGNY APE 552 P

PSYCHOLOG-TERAPEUTA:

TEL. 01 45 88 58 60**udziela pomocy w przypadku:****problemów życiowych, depresji, ciężkich chorób, żaloby...**

UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 0,8 €/słowo; przy powtórzeniach – od trzeciego razu – 0,5 €/słowo; ogłoszenia ekspresowe – we Wkładce G.K.: 5 € („szukam pracy” – 3 €); przy powtórzeniach – 50% ceny; – „usługi” – do 10 słów: – 8 € (powtórzenia 5 €), do 20 słów – 12 € (powtórzenia 8 €). Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.fr) – dopłata wynosi -1 € na tydzień („usługi” – 2 €)! Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości – inf. i cennik w redakcji GK – 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris – II piętro: w godz. 9-12h30 i 15-18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); 01 42 96 23 29; fax 01 55 35 32 29; e-mail: vkat@club-internet.fr

Bilety autokarowe i samolotowe**Janosik SINDBAD****PARYZ : 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi;
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.****WYJAZDY DO POLSKI 5 razy w tygodniu, 2 razy dziennie:
14³⁰ - ekspres Południe Polski - Podkarpacie,
16⁰⁰ - reszta Polski; w sumie 120 miast.****Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski****Usługi hydrauliczne**

- montaż i instalacje wszelkiego typu
- naprawy
- awarie (24/24)

tel. **06 19 87 33 99**; e-mail: **mgonski@wp.pl****École Privée NAZARETH****Szkoła Języka Francuskiego**

20 lat doświadczenia w Paryżu!!!

Cours Privé d'Enseignement Supérieur - déclaré à l'Académie de Paris
przygotowanie do: DILF, DELF, DALF, TCF i na wyższe studia
Zajęcia wieczorne i sobotnie
68, rue d'Assas, Paris 6; 20, rue Marsoulan, Paris 12;
- status studenta - prawo do pracy -

**ZAPISY PRZEZ CAŁY ROK SZKOLNY
przyjęcia na drugi semestr 2010****☎ 01 43 03 38 33, ☎ 06 62 69 13 83, ☎ 01 43 05 83 15****COURS DE LANGUE POLONAISE - TOUS NIVEAUX**
enseignement individuel ou en groupe, traductions.

Przygotowujemy do: - Europejskich Egzaminów Certyfikacyjnych
z języka polskiego zgodnie z wymogami Rady Europy;
- do matury francuskiej - język polski LV 2 i 3.

www.nazarethfamille.fr**RESTAURANT POLONAIS
SALLE CLIMATISÉE****Heures d'ouverture :**du jeudi au samedi de 12h00 à 15h00,
le soir de 19h00 à 24h00.Possibilité de réservation de la Salle pour
des repas collectifs et des conférences
du dimanche au mercredi..Place Maurice Barrès - 75001 Paris
Tel. 01 42 60 43 33, fax: 01 55 35 32 27
www.crypte-polska.com; e-mail: crypte-polska@orange.fr

* Przeprowadzki, dowóz materiałów - 50 €, wywóz
gruzu - 110 €, pół kamiona - 60 €: Mercedes Sprinter.

T. 06.18.05.04.95C:\pomoc komputerowa> Naprawa komputerow klasy
PC i MAC [instalacja systemow, usuwanie wirusow,
odzyskiwanie danych...]

C:\pomoc komputerowa> Naprawa laptopow_

C:\pomoc komputerowa> Tworzenie stron www_

C:\pomoc komputerowa> Oprogramowanie dla firm
[DEVIS, FACTURES...]Aby kontynuowac naciśnij dowolny klawisz
lub zadzwon: 01 48 07 81 70, 06 25 05 38 62**Mini Mini - klub malucha**Mini Mini to bezpieczne miejsce, w którym Twój Maluch zostanie otoczony troskliwą opieką,
a dzięki domowej atmosferze szybko odnajdzie się w nowym otoczeniu.**Zapewniam opiekę dzieci w zależności od potrzeb rodziców:**

- całonocna,
- na godziny,
- w czasie ferii szkolnych,
- soboty.

Nasz Klubik mieści się blisko metra nr. 7 (3 min od stacji La Courneve)
Serdecznie zapraszamy Kontakt: **06 28 63 02 52** - Małgosia**BIURO TŁUMACZEŃ****W. A. KOCZOROWSKI**Tłumacz przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym w Wersalu
90, rue Anatole France - 92290 Châtenay-Malabry
lub4, villa Juge - 75015 Paris (Me Duplex)

tel. 01 46 60 45 51 lub 06 07 71 52 90; (e-mail: wakocz@aol.com).

Tłumaczenia urzędowe, redakcja podań i pism, formalności
prawno-administracyjne w urzędach, kancelariach notarialnych i sądach.**TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY
INFORMACJE PRAWNE****S. Bocianowski, dr prawa międzynarodowego,
ekspert sądowy**

105 bis, bd de Grenelle, 75015 Paris

Tel. 06 17 98 60 20, tel/fax 01 43 06 00 70

Sprawy administracyjne, małżeńskie, emerytalne,
spadkowe itp. we Francji i w Polsce**PODRÓŻE DO POLSKI*** **IZABELL** - REGULARNY PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW
DO POLSKI POŁUDNIOWEJ. TEL. **01 41 71 12 79; 06 20 87 70 77!*** **LUXSUS** - PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW DO POLSKI - OLSZYNA,
WROCŁAW, KATOWICE, KRAKÓW, RZESZÓW.
TEL. **01 42 38 63 20; 06 62 75 50 06; (00 48 12) 284 12 50****Poradnia Psychologiczna**przy Parafii Polskiej w Paryżu XVI - 18, rue Claude Lorrain
przyjmuje - bezpłatnie - w niedziele o godz. 17⁰⁰.* **Firma przewozowa - «Monika» FRANCJA - POLSKA!**
Przewóz osób, paczek, laweta, przeprowadzki.Tel. fran. **06 21 12 48 55**; e-mail: **francja@monika.go3.pl**
tel. pol. +48 602 258 007; +48 602 358 007; +48 15 844 03 04
Paczki odbieramy i dostarczamy na terenie całej Polski.**GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE****Tygodnik polski za granicą**
(Hebdomadaire de l'émigration polonaise)

N° 14 (2360): 4-11.03.2010

Commission paritaire N°: 0510 G 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France) - tél. 01 55 35 32 32
Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.

E-mail: vkat@club-internet.fr, vkat@sfr.fr | www.glos-katolicki.fr

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. inf. Stanisław Jeż - Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół, Tomasz Pisarek.

Druk (Imprimerie): INDICA - 26, rue de l'Industrie - 92400 Courbevoie; tel. 01 47 82 32 32.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych i zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów.**Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń.**

Numer złożony do druku 24.03.2010

Informacja o prenumeracie na stronie 22.

GŁOS KATOLICKI

PRZYJACIELE

Mme Maria KASPRZAK	70 €	Mme Władysława BLAD	70 €
Mr Jean PSOTA	35 €	Mr Andrzej MICHAŁOWSKI	70 €
Mme Anna GERARD	80 €	Mme Maria ANDRE	70 €
Mme Alicja ROSPIN	100 €	Mr Wiesław BRZOSTEK	35 € 1/2
Mr Henri WITON	120 €	Mr Andrzej MYSZKOWIAK	80 €
Mr Florian ZAŁUSKI	70 €	Mme Janina KRYCYSZYN	70 €

Dalsza część listy Przyjaciół, będzie ukazywać się w kolejnych numerach

Czytelnikom, którzy w swojej kolumnie „Przyjaciele” „Prenumeratę Przyjaciół”, składamy serdeczne podziękowania. (Redakcja)

OFIARY NA TYDZIEŃ MIŁOSIERDZIA

Mr Ch. MARKOWSKI – PARIS	60 €
Mr Eugene MARKOWSKI – ARGENTEUIL	60 €
Ks. Józef MUSIAŁ – par. św. Genowefy w Paryżu XVI	1500 €
Mlle Bożena MARCHEL – PARIS	100 €
Mme Claudine KIEDA – ORLEANS	150 €
Mme Zofia SZCZUREK – ST MARTIN DE CRAU	20 €
Mr Theophile SKUTELLA – HERSIN COUIGNY	30 €
Mr Stephane GRADZIK – TROYES	50 €
Mr Jerzy LIPOWICZ – SAINT MICHEL SUR ORGE	100 €
Mr et Mme Józef et Anna DWERNICKI – ST. EGREVE	50 €
Ks. Prałat Edwin RZESZUTO – par. Bożego Miłosierdzia w Paryżu XVII	420 €
Ks. Tomasz SOKÓŁ – parafia TRIEL SUR SEINE	165 €
Mr et Mme Edmond et Janina PIETRASZKO – TRIEL	30 €

Dalsza część listy ofiarodawców będzie ukazywać się w kolejnych numerach GK Ofiarodawcom składamy serdeczne „Bóg zapłać”

Dalsze ofiary prosimy przysyłać na adres: Mission Catholique Polonaise, 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris, wpłacając na: CCP 1268-75 N PARIS

INDEKS REPRESJONOWANYCH

Karta „Indeks Represjonowanych” jest jedynym programem badawczym w Polsce stawiającym sobie za cel imienne udokumentowanie losów obywateli polskich represjonowanych przez władze sowieckie w latach 1939-56. Zgromadzone do tej pory materiały stanowią unikalne, niezwykle cenne źródło informacji dla badaczy i historyków oraz dla osób represjonowanych i członków ich rodzin.

Szczegółowe informacje na www.indeks.karta.org.pl

www.zaginieni.pl, e-mail: itaka@zaginieni.pl
tel. (00 48) 22 654 70 70

POMÓŻ ZAGINIONYM WRÓCIĆ DO DOMU

W dniu 5 marca 2010 w Saint Mammès k/Montereau we Francji zginął Artur Jagnicki. Ma 28 lat, 170 cm wzrostu i piwne oczy.

Ktokolwiek widział Artura Jagnickiego lub ma jakiegokolwiek informację o jego losie proszony jest o kontakt z ITAKĄ - Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych pod całodobowym numerem: +48 22 654 70 70. Można również napisać w tej sprawie do ITAKI: itaka@zaginieni.pl. Naszym informatorom gwarantujemy dyskrecję. Zdjęcia Henryka Dąbrowskiego oraz innych zaginionych: www.zaginieni.pl

TVP POLONIA

PROGRAM TV

PONIEDZIAŁEK

5 kwietnia

6⁰⁰ Laskowik Malicki Niedziela Wieczór 6⁵⁰ Już nie zapomnisz mnie – dok. 7⁴⁵ Smak tradycji 8⁰⁵ Budzik 8³⁵ Wodne dzieci – baśń 10¹⁰ Jestem Polakiem bo tak mi się podoba – reportaż 10⁴⁰ Siostry – serial 11³⁰ Studio Polonia 11⁴⁵ Klan – telenowela 12¹⁰ Zaczysze gwiazd 12⁵⁵ Studio Polonia 13¹⁰ M jak miłość – serial 14⁰⁰ Fatszer – serial 14³⁵ Szatan z siódmej klasy – film 16⁴⁰ Studio Polonia 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Zaczysze gwiazd 18¹⁰ Michał Urbaniak – dok. 19¹⁰ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁰ Sport 20⁰⁰ Pogoda 20¹⁰ Klan – telenowela 20³⁵ Quo vadis (2) – serial 22¹⁵ Kocham Cię, Polsko! 23¹⁵ Reportaż 0⁰⁵ Laskowik Malicki Niedziela Wieczór 1⁰⁰ Studio Polonia 1¹⁰ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

WTOREK

6 kwietnia

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8¹⁰ Kwadrans po ósmej 8²⁵ Kawa czy herbata? 8⁵⁰ Budzik 9²⁰ Akademia Domu i Wnętrza 9⁴⁰ Dom serca – dok. 10⁴⁰ Czas honoru – serial 11³⁰ Plebania – telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan – telenowela 12⁴⁰ Laskowik Malicki Niedziela Wieczór 13³⁰ Michał Urbaniak – dok. 14³⁰ Laskowik Malicki Niedziela Wieczór 15²⁵ Warto rozmawiać 16¹⁵ Miejsce z historią – reportaż 16³⁰ Makłowicz w podróży 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Budzik 17⁴⁵ Wielka gra 18⁵⁰ Plebania – telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Sport 20¹⁰ Pogoda 20²⁰ Klan – telenowela 20⁴⁵ Miejsca Przekłete – dok. 21¹⁵ Barwy szczęścia – serial 21⁴⁵ Wilnoteka 22⁰⁵ Studio Polonia 22²⁰ Album chopinowski 22⁵⁰ Król Biebrzy – reportaż 23²⁰ Warto rozmawiać 0⁰⁵ Makłowicz w podróży 0³⁰ Magazyn Medyczny 0⁵⁰ Plebania – telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

ŚRODA

7 kwietnia

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8¹⁰ Kwadrans po ósmej 8²⁵ Kawa czy herbata? 8⁵⁰ Jedyńkowe Przedszkole 9¹⁵ Laboratorium XXI w. 9⁴⁰ Magazyn 10⁰⁰ Made in Poland 10²⁵ Afisz 10⁵⁵ Polska z bocznej drogi 11¹⁰ Zaproszenie 11³⁰ Plebania – telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan – telenowela 12³⁵ Miejsca Przekłete – dok. 13⁰⁰ Barwy szczęścia – serial 13³⁰ 29 Przegląd Piosenki Aktorskiej we Wrocławiu 14³⁵ Król Biebrzy – reportaż 15⁰⁰ Album chopinowski 15³⁰ Chłopcy z Placu Broni – koncert 16⁴⁰ Wilnoteka 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Jedyńkowe Przedszkole 17⁴⁵ Rzeźba uwięziona w czasie – dok. 18¹⁰ Polska z bocznej drogi 18²⁰ Dzika Polska – serial 18⁵⁰ Plebania – telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Sport 20¹⁰ Pogoda 20²⁰ Klan – telenowela 20⁴⁵ Tydzień Polski 21¹⁵ Łączy nas Polska 21³⁵ Barwy szczęścia – serial 22¹⁰ Chłopcy z Placu Broni – koncert 23¹⁰ Kronika waw.pl 23²⁰ Niedokończona historia – dok. 0⁰⁵ Dzika Polska – serial 0³⁰ Schudnij – magazyn 0⁵⁰ Plebania – telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

CZWARTEK

8 kwietnia

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8¹⁰ Kwadrans po ósmej 8²⁰ Kawa czy herbata? 8⁵⁰ Domisie 9¹⁵ Tajemnica Sagali – film 09⁴⁵ Raj 10¹⁵ Skarby nieodkryte 10⁴⁰ Rozmowy istotne 11¹⁰ Pomorskie krajobrazy 11³⁰ Plebania – telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan – telenowela 12³⁵ Tydzień Polski 13¹⁰ Łączy nas Polska 13²⁵ Barwy szczęścia – serial 13⁵⁵ Niedokończona historia – dok. 14⁴⁰ Laboratorium XXI w. 15⁰⁵ Bronisław Wildstein przedstawia 15⁴⁰ Odrodzony Monaster 16⁰⁰ Raj 16³⁰ Wojciech Cejrowski – reportaż 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Domisie 17⁴⁰ Moliki książkowe 17⁵⁵ Afisz 18²⁵ Optymista mimo woli 18⁵⁰ Plebania – telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20²⁰ Klan – telenowela 20⁴⁵ Z daleka a z bliska 21³⁰ Egzamin z życia – serial 22¹⁵ Nasza generacja – dok. 22⁵⁰ Pitbull 23⁴⁰ Bronisław Wildstein przedstawia 0¹⁰ Potęga funduszy 0²⁰ Słownik polsko – polski 0⁵⁰ Plebania – telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

PIĄTEK

9 kwietnia

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8¹⁰ Kwadrans po ósmej 8²⁵ Kawa czy herbata? 8⁵⁰ Ala

GŁOS KATOLICKI VOIX CATHOLIQUE

- Pierwsza prenumerata/Abonnement Odnowienie/Renouvellement
 Rok (56,60 €) Pół roku (30,30 €) Przyjaciele „Głosu Katolickiego” (69,60 €)

Imię i nazwisko: _____

Telefon: _____

Adres: _____

Głos Katolicki – Voix Catholique
263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n° 791177900

5–18 kwietnia

i As 9¹⁵ Tajemnica Sagali – film 9⁴⁰ Miejsce z historią 10⁰⁰ Światowiec 10³⁰ Seweryn Krajewski – koncert 11³⁰ Plebania – telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan – telenowela 12³⁵ Z daleka a z bliska 13²⁰ Egzamin z życia – serial 14⁰⁵ Hity satelity 14²⁵ Nasza generacja – dokument 15⁰⁰ Kocham Cię, Polsko! 16²⁵ Portrety twórców 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Ala i As 17⁴⁵ Śpiewaj i walcz – rozrywka 18⁴⁵ Plebania – telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁰ Sport 20⁰⁰ Pogoda 20¹⁰ Klan – telenowela 20³⁵ Studio Gama 21²⁰ Hity satelity 21⁴⁰ Na dobre i na złe – serial 22³⁵ Skazany na bluesa – dramat 0²⁰ Skarby nieodkryte 0⁵⁰ Plebania – telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

SOBOTA 10 kwietnia

6⁰⁰ Plebania (4) – telenowela 7³⁰ Czołówka pasmowa – film 7³⁰ Mateo Falcone – film 8⁰⁰ Echa Panoramy 8³⁰ Pamiętaj o mnie 8⁴⁵ Studio Gama 9²⁵ Niedźwiedzie nic nie wiedzą – serial 10⁰⁰ Maktowicz w podróży 10³⁰ Dzika Polska – serial 11⁰⁰ Rajskie klimaty – serial 11³⁰ Wojciech Cejrowski – reportaż 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Wielka gra 13¹⁵ Na dobre i na złe – serial 14¹⁰ Studio Polonia 14²⁵ Gra Muzyka 14⁴⁰ Made in Poland 15¹⁰ Siostry – serial 16⁰⁰ Śniadanie na podwieczorek 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Pamiętaj o mnie 17³⁰ Dojechać do końca 18²⁵ M jak miłość – serial 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁰ Sport 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁵ Czas honoru – serial 21¹⁰ Bez znieczulenia – film 23²⁵ Kabaretowy Alfabet Dwójki 23⁵⁰ Studio Gama 0³⁰ M jak miłość – serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 11 kwietnia

6¹⁵ Klan (5) – telenowela 8¹⁰ Śniadanie na podwieczorek 9⁰⁵ M jak miłość – serial 9⁵⁵ Film 10¹⁰ Słownik polsko – polski 10⁴⁰ Złotopolscy – telenowela 11⁰⁵ Pamiętaj o mnie 11²⁰ Chopin2010.pl 11⁴⁵ Między ziemią a niebem 12⁰⁰ Regina Coeli 12¹⁵ Między ziemią a niebem 12⁵⁰ Kronika waw.pl 13⁰⁰ Msza św. – kościół św. Marcina w Pacanowie 14¹⁰ Ojciec Mateusz – serial 15⁰⁰ Kabaretowa alternatywa 15²⁵ Miasteczko 16⁰⁰ Skarby nieodkryte 16²⁵ Zaproszenie 16⁴⁵ Rozmowy na temat 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Hit Dekady 18²⁵ M jak miłość – serial 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20¹⁰ Fatszerze – serial 21⁰⁵ Kocham Cię, Polsko! 22²⁵ Pamiętaj o mnie 22⁴⁰ Sport 0²⁵ M jak miłość – serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

PONIEDZIAŁEK 12 kwietnia

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8¹⁰ Kwadrans po ósmej 8²⁵ Kawa czy herbata? 8⁵⁰ Jedyneczka 9¹⁵ My Wy Oni 9⁴⁵ Dojechać do końca 10⁴⁵ Siostry – serial 11³⁰ Plebania – telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan – telenowela 12³⁵ Miasteczko – reportaż 13¹⁰ M jak miłość – serial 14⁰⁰ Fatszerze – serial 14⁵⁰ Forum 15³⁵ Potęga funduszy – magazyn 15⁴⁵ Gra muzyka 16⁰⁵ My Wy Oni 16³⁵

Program satyryczny 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Jedyneczka 17⁴⁵ Słownik polsko – polski 18¹⁰ Smaki polskie 18²⁰ Najlepszy z najlepszych 18⁵⁰ Plebania – telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Sport 20¹⁰ Pogoda 20²⁰ Klan – telenowela 20⁴⁵ Z archiwum IPN 21¹⁵ Barwy szczęścia – serial 21⁵⁰ Sport 23⁴⁵ Forum 0³⁰ Pora na doktora – magazyn 0⁵⁰ Plebania – telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

WTOREK 13 kwietnia

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8¹⁰ Kwadrans po ósmej 8²⁵ Kawa czy herbata? 8⁵⁰ Budzik 9²⁰ Magazyn Medyczny 9³⁵ Najlepszy z najlepszych 10⁰⁰ Rozmowy na temat 10¹⁵ Kabaretowa alternatywa 10⁴⁰ Czas honoru – serial 11³⁰ Plebania – telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan – telenowela 12³⁵ Z archiwum IPN 13⁰⁵ Barwy szczęścia – serial 13³⁵ Warto rozmawiać 14²⁵ Sport 16¹⁵ Miejsce z historią 16³⁰ Maktowicz w podróży 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Budzik 17⁴⁵ Wielka gra 18⁵⁰ Plebania – telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Sport 20¹⁰ Pogoda 20²⁰ Klan – telenowela 20⁴⁵ Miejsca Przekłete – dok. 21¹⁵ Barwy szczęścia – serial 21⁴⁵ Wilnoteka 22⁰⁵ Studio Polonia 22²⁰ Album chopinowski 22⁵⁰ Reportaż 23²⁰ Warto rozmawiać 0⁰⁵ Maktowicz w podróży 0³⁰ Magazyn Medyczny 0⁵⁰ Plebania – telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

ŚRODA 14 kwietnia

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8¹⁰ Kwadrans po ósmej 8²⁵ Kawa czy herbata? 8⁵⁰ Jedynkowe Przedszkole 9¹⁵ Laboratorium XXI w. 9³⁵ Pora na doktora 10⁰⁰ Made in Poland 10²⁵ Reportaż 10⁵⁰ Polska z bocznej drogi 11¹⁰ Zaproszenie 11³⁰ Plebania – telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan – telenowela 12⁴⁰ Miejsca Przekłete – dok. 13⁰⁵ Barwy szczęścia – serial 13³⁵ Tomasz Lis na żywo 14³⁰ Seweryn Krajewski – koncert 15²⁵ Reportaż 15⁵⁰ Album chopinowski 16²⁰ Wilnoteka 16³⁵ Podróżnik 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Jedynkowe Przedszkole 17⁴⁵ Weekendowy magazyn filmowy 18⁰⁵ Polska z bocznej drogi 18²⁰ Dzika Polska – serial 18⁵⁰ Plebania – telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Sport 20¹⁰ Pogoda 20²⁰ Klan – telenowela 20⁴⁵ Tydzień Polski 21¹⁵ Łączy nas Polska 21³⁵ Barwy szczęścia – serial 22⁰⁵ Czaszka z Katynia – dok. 23¹⁰ Tomasz Lis na żywo 0⁰⁵ Dzika Polska – serial 0³⁰ Alchemia zdrowia i urody 0⁵⁰ Plebania – telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

CZWARTEK 15 kwietnia

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 7⁰⁰ Pogoda poranna 8¹⁰ Kwadrans po ósmej 8²⁰ Kawa czy herbata? 8⁵⁰ Domisie 9¹⁵ Tajemnica Sagali – film 9⁴⁵ Raj 10¹⁵ Skarby nieodkryte 10⁴⁰ Magazyn kulturalny 11¹⁰ Pomorskie krajobrazy 11³⁰ Plebania – telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan – telenowela 12³⁵ Tydzień Polski 13⁰⁵ Łączy nas Polska 13²⁵ Barwy szczęścia – serial 13⁵⁵ Gdzie rosną poziomki? – dok. 14⁴⁵ Laboratorium XXI w. 15⁰⁵ Bronisław Wildstein przedstawia 15⁴⁰ Wychowanie ewangeliczne – reportaż 16⁰⁰ Raj 16³⁰ Wojciech

Cejrowski – reportaż 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Domisie 17⁴⁰ Moliki książkowe 17⁵⁵ Reportaż 18²⁵ Ziemia obiecana – reportaż 18⁵⁰ Plebania – telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Sport 20¹⁰ Pogoda 20²⁰ Klan – telenowela 20⁴⁵ Z daleka a z bliska 21³⁰ Egzamin z życia – serial 22²⁰ Nasza generacja – dok. 22⁵⁰ Pitbull – serial 23⁴⁵ Bronisław Wildstein przedstawia 0²⁰ Słownik polsko – polski 0⁵⁰ Plebania – telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

PIĄTEK 16 kwietnia

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8¹⁰ Kwadrans po ósmej 8²⁵ Kawa czy herbata? 8⁵⁰ Ala i As – dla dzieci 9¹⁵ Tajemnica Sagali – film 9⁴⁰ Miejsce z historią 9⁵⁵ Światowiec 10²⁵ Hit Dekady 11³⁰ Plebania – telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan – telenowela 12³⁵ Z daleka a z bliska 13²⁰ Egzamin z życia – serial 14¹⁰ Hity satelity 14³⁰ Nasza generacja – dokument 15⁰⁰ Kocham Cię, Polsko! 16²⁵ Portrety twórców – reportaż 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Ala i As – dla dzieci 17⁴⁵ Śpiewaj i walcz 18⁴⁵ Plebania – telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁰ Sport 20⁰⁰ Pogoda 20¹⁰ Klan – telenowela 20³⁵ Wideoteka dorosłego człowieka 21²⁰ Hity satelity 21⁴⁰ Na dobre i na złe – serial 22³⁵ Wycieczkowiec – film 0³⁵ Program rozrywkowy 0⁵⁰ Plebania – telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

SOBOTA 17 kwietnia

6⁰⁰ Plebania (5) – telenowela 8⁰⁰ Echa Panoramy 8³⁰ Pamiętaj o mnie 8⁴⁵ Wideoteka dorosłego człowieka 9³⁰ Ranczo pod Zieloną Siódemką – serial 10⁰⁰ Maktowicz w podróży 10³⁰ Dzika Polska – serial 11⁰⁰ Rajskie klimaty – serial 11³⁰ Wojciech Cejrowski – reportaż 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Wielka gra 13¹⁵ Na dobre i na złe – serial 14¹⁰ Studio Polonia 14²⁵ Gra muzyka 14⁴⁰ Made in Poland 15¹⁰ Siostry – serial 16⁰⁰ Śniadanie na podwieczorek 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Pamiętaj o mnie 17³⁰ Dokument 17⁵⁵ Program rozrywkowy 18²⁵ M jak miłość – serial 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁰ Sport 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁵ Czas honoru – serial 21¹⁰ Katyń – dramat 23¹⁵ Wideoteka dorosłego człowieka 24⁰⁰ Program rozrywkowy 0³⁰ M jak miłość – serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 18 kwietnia

6¹⁵ Klan (5) – telenowela 8⁰⁵ Śniadanie na podwieczorek 9⁰⁵ M jak miłość – serial 9⁵⁵ Ziarno 10²⁵ Film 10⁴⁰ Słownik polsko – polski 11¹⁰ Złotopolscy – telenowela 11⁴⁰ Między ziemią a niebem 12⁰⁰ Regina Coeli 12¹⁵ Między ziemią a niebem 12³⁵ Reportaż 12⁵⁰ Kronika waw.pl 13⁰⁰ Msza św. – kaplica Chrztu Polski w Lednicy 14¹⁰ Ojciec Mateusz – serial 15⁰⁰ Pamiętaj o mnie 15¹⁰ Chopin2010.pl 15³⁵ Program rozrywkowy 15⁵⁵ Skarby nieodkryte 16²⁵ Zaproszenie 16⁴⁵ Rozmowy na temat 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Hit dekady 18²⁵ M jak miłość – serial 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20¹⁰ Fatszerze – serial 21⁰⁰ Kocham Cię, Polsko! 22²⁵ Pamiętaj o mnie 22⁴⁰ Sport 0²⁵ M jak miłość – serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

UBEZPIECZENIA PO POLSKU Grażyna Lubicz Fernandes

Tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 fax 01 34 17 43 51; e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac - 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Wielkanoc z „Głosem Katolickim”

for. G.K.

Karty telefoniczne
IRADIUM

Taniej do Polski i po całym świecie!

15€ 7,50€

POLSKA
15€ 7,50€

100%
KASOWY
KUPUJĄCY

CZAS KOMUNIKACJI NA KARCIE ZA 15€		MAKSYMALNY CZAS ROZMOWY
Polska	1800* min	
GSM Polska	300* min	
Niemcy	1250* min	
USA+GSM	1500* min	
Włochy	1000* min	
Anglia	1500* min	
Kanada+GSM	1500* min	
Francja	1250* min	
GSM Francja	111* min	

Punkty sprzedaży:
Kioski supermarketów,
taxifony, tabac, księgarnie.

Obsługa klienta 7dni w tygodniu od 9.00 do 21.00

0811 600 311 0 1 70 75 19 11

* Dodatkowa opłata za połączenie. Warunki określone przez A.R.T. Numer odradzany z telefonu komórkowego.

Połączenie międzynarodowe
w cenie rozmowy miejscowej!*

0,014€/min

Wybierz
0811 65 48 48
Następnie numer korespondenta

BEZ ABONAMENTU! BEZ KODU! PROSTO! TANIO!

POLSKA	Niemcy	Dania
USA + GSM	Anglia	Hiszpania
Kanada + GSM	Austria	Belgia
Francja	Norwegia	Rosja
	Włochy	Szwecja...

GSM POLSKA 0,09 €/min 0821 61 48 48

7/7 Obsługa klienta informacje rachunki i ceny
7 dni w tygodniu od 9.00 do 21.00

0811 300 348*

www.no-limit-telecom.com
Un service du Groupe
IRADIUM

* 0,014€/min (19.00 – 08.00 w tygodniu, w święta i w weekend), 0,026€/min (08.00 - 19.00) połączenie z aparatu stacjonarnego.
** Zobacz listę krajów. Warunki sprzedaży na www.no-limit-telecom.com